

378.125
2/4667
7.3

การศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์
สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทัศนะของนิสิต

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

ของ

ปริศนา สมพงษ์

11 พ.ค. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญามหาบัณฑิต

เมษายน 2532

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์
สอนวิชา ศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทัศนะของนิสิต

บทคัดย่อ
ของ
ปริศนา สมพงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2532

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตในมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตบางแสน วิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนของอาจารย์สอนศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผล และการประเมินผล และบุคลิกภาพ โดยจำแนกนิสิตตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวุฒิสูงสุดก่อน เข้าศึกษาในระดับการศึกษามัธยมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่สี่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 จำนวน 64 คน กลุ่มตัวอย่างนี้ใช้เลือกแบบเจาะจงตามจำนวนนิสิตที่มาเรียนในวันที่ผู้วิจัย เก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่าห้าตัว เลือกซึ่งผู้วิจัย สร้างขึ้นโดยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้กับนิสิตชั้นปีที่สาม 27 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อ หาความเชื่อมั่นทางเครื่องมือซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการค้นพบสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตวิทยาเขตประสานมิตรมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนศิลปศึกษา ด้านบุคลิกภาพและด้านการเตรียมการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิธีสอน ด้านการวัดผลและการ ประเมินผลและด้านการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำมีทัศนะที่พึงประสงค์ต่ออาจารย์ศิลปศึกษาด้านการเตรียมการสอนสามารถจัดการ สอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นิสิตที่วุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันและวุฒิต่างกันมีทัศนะคติ ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนศิลปศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นิสิตวิทยาเขตมหาสารคามมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนศิลปศึกษา ด้านบุคลิกภาพและด้านการเตรียมการสอนอยู่ในระดับมาก ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้าน การใช้สื่อการสอนและด้านวิธีสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและสูงมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนศิลปศึกษาด้าน

การใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และพบว่านิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิต่อๆ มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนศิลปศึกษาด้านการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูมีทักษะที่พึงประสงค์ในระดับมากกว่านิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพอื่น ๆ

4. โดยส่วนรวมนิสิตทั้งสามวิทยาเขตมีทักษะที่พึงประสงค์ต่ออาจารย์สอนศิลปศึกษาด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามสถานภาพนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน และวุฒิต่างกันพบว่านิสิตมีทักษะที่พึงประสงค์ต่อการสอนของอาจารย์ศิลปศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF STUDENTS' OPINIONS ABOUT TEACHERS' DESIRABLE
CHARACTERISTICS IN TEACHING ART EDUCATION AT DEPARTONENT OF ART AND
CULTURAL, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT

BY

PRISSANAR SOMPONG

Presented in paritital fulfillment of the reurirements
for the master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1989

The purposes of this research were to study and compare the opinions of students of Srinakharinwirot, Prasanmit Campus, Bangsaen Campus, and Mahasarakham Campus, on desirable characteristics of the teachers in teaching art education at the Department of Art and Culture, Srinakharinwirot University in five aspects: teaching preparation, teaching methodology, media utilization, measurement and evaluation, and personality. The students were divided according to learning achievements and qualifications before taking the undergraduate program.

The sample included 64 fourth-year students in the second semester of Academic Year 1988 (B.E.2532). The sample were purposively chosen from those students who attended classes on the dates the researcher went to collect the data. The instrument used for collecting data was the five-point-rating-scale questionnaire, constructed by the researcher, with the guide from the advisors. The questionnaire was tried out with 27 third-year students who were not included in the sample, and its reliability value was 0.94. The statistics used for analyzing the data included the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The main findings were summarized as follows:

1. The students of Srinakharinwirot, Prasanmit Campus, had opinions on the desirable characteristics of teachers in teaching art education in personality and teaching preparation aspects at a high

level, while teaching methodology, measurement and evaluation, and media utilization aspects at a moderate level. It was also found that the students with low and high achievements had different opinions on the desirable characteristics of teachers in teaching art education in teaching preparation aspect to relate practical work to the theory at a .05 level of significance, while the students with the teaching qualification and other qualifications had different opinions but with no statistical significance.

2. The students from Bangsaen Campus with different achievements and qualifications had different opinions on desirable characteristics of teachers in teaching art education with no statistical significance.

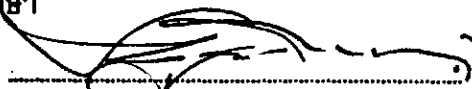
3. The students from Mahasarakham Campus had opinions on the desirable characteristics of teachers in teaching art education in the teaching preparation at a high level, while in measurement and evaluation, media utilization, and teaching methodology aspects at a moderate level. When compared by aspect, it was found that the students with low and high achievements had different opinions on the desirable characteristics of the teachers in teaching art education in the media utilization at .01 level of significance, by which the students with the low achievement had opinions at a higher level than the students with the high achievement. It was also found that the students with the teaching qualification and other qualifications had different opinions

on the desirable characteristics of the teachers in teaching art education in the media utilization aspect at a .01 level of significance, by which the students with the teaching qualification had opinions at a higher level than the students with other qualifications.

4. In general, the students from the three campuses had opinions on the desirable characteristics of teachers in teaching art education in the personality aspect at a high level, while teaching preparation, teaching methodology, media utilization, and measurement and evaluation aspects at a moderate level. When considered by the status of the students with different achievements and qualifications, it was found that the students had different opinions on the desirable characteristics of teachers in teaching art education with no statistical significance.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณิศรและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
แล้ว เห็นสมควรเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ประธาน

(อาจารย์สุทนต์ โทณวงศ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

คณะกรรมการสอบ

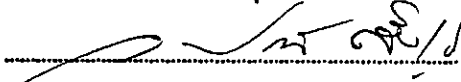
ประธาน

(อาจารย์สุทนต์ โทณวงศ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณรัตน์ ตั้งเจริญ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 8 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2532

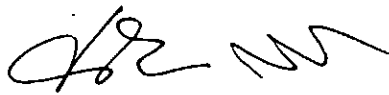
ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์สุทนต์ โทณวล
ประธานที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการที่ปรึกษาที่กรุณา
ให้คำปรึกษาคำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยทราบซึ่งใน
ความอนุเคราะห์ครั้งนี้ นอกจากนั้นแล้วยังทำให้ผู้วิจัยได้แบบอย่างที่ดีในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งขอ
กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ รองศาสตราจารย์
ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ และรองศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี พันธุทวี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุชาติ เกาทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย โสมคี่ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องเก็บ
รวบรวมข้อมูล และผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็น
กรรมการสอบปากเปล่า

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณเกษม สมพงษ์ ที่เป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้
ด้วยดีตลอดมา และคุณสุญชัย ศิริพร ที่ได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่ง

คุณประโยชน์ และความดีที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบแก่คุณพ่อแพ สิมพลีวงศ์
และคุณแม่วัฒนา สิมพลีวงศ์

(ปรีศนา สมพงษ์)

สารบัญ

บทที่

หน้า

๐

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	หลักสูตรศิลปศึกษา	8
	คุณลักษณะของครูที่ดี	11
	หน้าที่และคุณปฏิบัติพึงประสงค์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย	12
	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านพฤติกรรมการสอน	18
	ทัศนะของนิสิตต่อการสอนของอาจารย์	20
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	25
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	การจัดกระทำกับข้อมูล	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล	28
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หัตถ์ของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน	
วิทยาเขตประสานมิตร	32
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หัตถ์ของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน	
วิทยาเขตบางแสน	63
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์หัตถ์ของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน	
วิทยาเขตมหาสารคาม	84
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์หัตถ์ของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน	
รวมทุกวิทยาเขต	114
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	142
ความมุ่งหมายของการวิจัย	142
สมมติฐานการวิจัย	143
วิธีดำเนินการวิจัย	143
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	145
อภิปรายผล	147
ข้อเสนอแนะ	164
บรรณานุกรม	166
ภาคผนวก	172

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างวิชาเขตประสานมิตร จำแนกตามสถานภาพ	32
2	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน	33
3	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนด้านบุคลิกภาพเป็นรายข้อ	35
4	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนด้านการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ	37
5	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนด้านวิธีสอนเป็นรายข้อ	39
6	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ	41
7	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนด้านการใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ	43
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการสอนรวมทุกด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	45
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการสอนรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิ	46
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	47
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านวิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	49

12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านการใช้สื่อเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	51
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน ด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	53
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านบุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	54
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	56
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านวิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	57
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านการใช้สื่อเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	59
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	60
19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในด้านบุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	61
20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างวิทยาเขตบางแสน จำแนกตามสถานภาพ	63
21	ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันคัมภ์ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน	64
22	ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันคัมภ์ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การเตรียมการสอนเป็นรายข้อ	66
23	ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันคัมภ์ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน ด้านบุคลิกภาพเป็นรายข้อ	68

24	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัมที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ	70
25	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัมที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน วิธีสอนเป็นรายข้อ	72
26	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัมที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ	74
27	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสัยศิวทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนโดยรวมทุกด้าน	76
28	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสัยศิวทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	77
29	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสัยศิวทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน วิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	78
30	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสัยศิวทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การใช้สื่อเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	80
31	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสัยศิวทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	81
32	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสัยศิวทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน บุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	82
33	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างวิทยาเขตมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ	84
34	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัมที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน	85
35	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัมที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน บุคลิกภาพเป็นรายข้อ	87

36	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัปที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การเตรียมการสอนเป็นรายข้อ	89
37	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัปที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ	91
38	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัปที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ	93
39	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันคัปที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน วิธีสอนเป็นรายข้อ	95
40	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคตินิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการสอนรวมทุกด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	97
41	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคตินิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการสอนรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิ	98
42	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคตินิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	99
43	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคตินิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในวิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	100
44	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคตินิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการใช้สื่อการสอนรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	102
45	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคตินิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	104
46	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคตินิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในบุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	105
47	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคตินิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	106

ตาราง	หน้า
48 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในวิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	107
49 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	109
50 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	111
51 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในบุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	112
52 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างรวมทุกวิทยาเขต จำแนกตามสถานภาพ ...	114
53 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนรวมทุกด้าน	115
54 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้าน บุคลิกภาพเป็นรายข้อ	117
55 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การเตรียมการสอนเป็นรายข้อ	119
56 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ	121
57 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน วิธีสอนเป็นรายข้อ	123
58 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ	125
59 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ..	127

60	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การสอนโดยส่วนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิ	128
61	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	129
62	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน วิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	130
63	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	132
64	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	133
65	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน บุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	134
66	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	135
67	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน วิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	136
68	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	138
69	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	139
70	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน บุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ	140

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 หน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษา	13
2 หน้าที่หลักของอาจารย์ซึ่งผูกพันอยู่กับหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัย	14
3 แผนภูมิแสดงความสำคัญของอาจารย์ในการส่งเสริมคุณภาพทางการสอน	
"สมรรถภาพในการเป็นอาจารย์"	14

บทนำ

ภูมิหลัง

วิชาศิลปศึกษานั้นเป็นวิชาชีพสาขาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต การยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับสังคมนั้นควรเริ่มจากการปลูกฝังให้เกิดขึ้นด้วยการสร้างศิลปะนิสัยที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตใจละเอียดอ่อนปราดเปรื่อง มีสุนทรีย์และมรณานิยมที่ดีในเรื่องศิลปะแก่เยาวชนของชาติ ทั้งนี้เพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2529 : 46) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้เปิดหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิตวิชาเอกศิลปศึกษา เพื่อผลิตครูศิลปศึกษาในระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 จนถึงปัจจุบันนี้ (คู่มือและหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต. 2531 : 320) การศึกษาในหลักสูตรศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยมีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ให้สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น การที่จะให้บัณฑิตมีคุณภาพดังกล่าว จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานของอาจารย์ การศึกษาที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้นส่วนหนึ่งมาจากอาจารย์ผู้สอน ทั้งนี้เพราะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จักดำเนินการกระบวนการเรียนการสอนให้กับนิสิตอย่างใกล้ชิด (อุทุมพร ทองอุไทย. 2523 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ อาดิบาลด์. บี ชอร์ และ ธำรง บัวศรี (2511 : 28) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า หัวใจของมหาวิทยาลัยอยู่ที่อาจารย์ผู้สอน มหาวิทยาลัยไม่อาจยกฐานะให้สูงเกินกว่าคุณภาพของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้

สิ่งที่กำหนดมาตรฐานของอาจารย์ ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นคือ คุณวุฒิของอาจารย์ตามที่มหาวิทยาลัยต้องการกับผลงานทางวิชาการและความสามารถในการสอน ตำแหน่งผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำนีปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2520 : 4)

ผลงานทางวิชาการได้แก่การผลิตเอกสาร เช่น การเขียนตำรา เอกสารการสอน และผลงานการวิจัยเพื่อเผยแพร่ผลงานบริการแก่สังคม ช่วยให้การเรียนการสอนมีเป้าหมาย ชัดเจนเกิดความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาที่สอนและความต้องการของสังคมมากยิ่งขึ้น (วินัย โสมคี่. 2529 : 18)

✓ ด้านความสามารถในการสอนนั้น มงคล แก้วพวงงาม (2528 : 16-19) กล่าวว่า อาจารย์ควรจะต้องมีความรู้และความสามารถนำเอาความรู้ที่ตนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม กับสถานการณ์ปัจจุบัน รูปแบบและวิธีการสอนที่ได้รับการยอมรับมีอยู่หลายแบบด้วยกัน แต่วิธีที่จะ เลือกนำมาใช้นั้นขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาว่าเนื้อหา กลุ่มนิสิต เวลา สถานที่ อุปกรณ์ และปัญหาในแต่ละรายกรณีนั้น แบบใดจึงจะเหมาะสม วิธีการที่อาจารย์ได้เลือกแล้วนำมาใช้และ ประสบความสำเร็จนั้นถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวของอาจารย์

การสอนวิชาศิลปศึกษา ผู้สอนควรมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนเกี่ยวกับการเตรียม การสอน วิธีสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลและบุคลิกภาพที่ดี มีความรู้ความสามารถทั้งทฤษฎี และปฏิบัติอย่างชัดเจน การสอนจึงจะมีประสิทธิภาพ (ผดุง พรหมมูล. 2522 : 31 - 32) จากการวิจัยของ มงคล แก้วพวงงาม (2528 : 95) พบว่าในด้านการสอนอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาสามารถอธิบายหลักการ วัดดูประสงค์การเรียนรู้ การปฏิบัติงานและจัดเทคนิควิธี สอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและได้เสนอแนะว่าควรมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยเน้นทักษะ การบรรยายในหลักการวิชาศิลปศึกษา การบอกวัดดูประสงค์การเรียนรู้และการปฏิบัติตาม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในหลักการอันจะนำไปสู่การรับรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย โสมคี่ (2527 : 78) ที่เสนอแนะว่าในการพัฒนาอาจารย์ภาควิชาควรจัดอบรมสัมมนา เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในเรื่องชี้แจงแผนการเรียน บอกวัดดู ประสงค์ของการเรียนและการฝึกปฏิบัติงานแก่นิสิตในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้น

การจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งคือคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนซึ่งมีผลการวิจัยทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน ด้านการสอนพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการ ชี้แจงแผนการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนได้ สามารถบอกวัดดูประสงค์ของ

การเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์สูง ส่วนการสอนในเรื่องอื่น ๆ อยู่เกณฑ์ปานกลาง (วินัย โสมศักดิ์, 2527 : 22) จากผลการวิจัยดังกล่าวเป็นการศึกษาไว้ในทัศนะของอาจารย์ต่ออาจารย์ด้วยกัน ยังขาดข้อมูลจากส่วนที่เป็นทัศนะของนิสิตต่ออาจารย์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิตจากสามวิทยาเขตคือวิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางแสน วิทยาเขตมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและบริหารหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายต่อไป

9/ ความมุ่งหมายของการศึกษากันว่า

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตร ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอน ของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษาใน 5 ด้านคือด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการ ประเมินผล และบุคลิกลักษณะ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตวิทยาเขตบางแสน ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสนใน 5 ด้านคือด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการ ประเมินผล และบุคลิกลักษณะ
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคาม ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคามใน 5 ด้านคือด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการ ประเมินผล และบุคลิกลักษณะ
4. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตรวมทุกวิทยาเขต ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขตใน 5 ด้านคือด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผล และบุคลิกลักษณะ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์และผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกวิทยาเขต ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประชากรคือนิสิตปริญญาตรีหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาศิลปศึกษา ระดับชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางแสน และวิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 74 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่นิสิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาเอกศิลปศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร 29 คน วิทยาเขตบางแสน 24 คน และวิทยาเขตมหาสารคาม 21 คน

3. ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรศึกษาค้นคว้าดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่สถานภาพของประชากรที่ทำการศึกษาค้นคว้า โดยจำแนกตามสถานภาพดังนี้

3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็น

3.1.1.1 ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

3.1.1.2 ต่ำกว่า 2.50 ลงมา

3.1.2 วุฒิสู่ก่อนเข้าศึกษาในระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำแนกเป็น

3.1.2.1 วุฒิมัธยมศึกษาปีที่หก

3.1.2.2 วุฒิต่ำกว่า 6

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ทักษะของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านต่อไปนี้

- 3.2.1 การเตรียมการสอน
- 3.2.2 วิธีสอน
- 3.2.3 การใช้สื่อการสอน
- 3.2.4 การวัดผลและการประเมินผล
- 3.2.5 บุคลิกภาพ

กานิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปได้ในทางชอบหรือไม่ชอบ สามารถวัดออกมาได้ เป็นคะแนนจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปคำนวณทางสถิติแล้วแปลความหมายตามทักษะได้

2. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอน หมายถึง ลักษณะของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาด้านการสอนที่ต้องการให้มีในการวิจัยครั้งนี้ มี 5 ด้านคือ

2.1 ด้านการเตรียมการสอน หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของอาจารย์ถึงความพร้อมในขณะที่ทำการสอน มีความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียน การเสนอเนื้อหาในบทเรียน วิธีดำเนินการสอน และการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

✓ 2.2 ด้านวิธีสอน หมายถึง ลักษณะการแสดงความสามารถของอาจารย์ในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระสำคัญได้เหมาะสมตามลำดับขั้น อีกทั้งต้องแม่นยำและให้ประโยชน์ในแง่การนำไปใช้ตลอดจนมีการกระตุ้นให้นิสิตได้ใช้ความคิดของตน

2.3 ด้านการใช้สื่อการสอน หมายถึง ลักษณะการใช้อุปกรณ์เพื่อให้ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ช่วยให้การเรียนน่าสนใจและเข้าใจได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังเร้าให้เกิดความสนใจ ความสนุกสนานในการเรียนเพิ่มขึ้น

2.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผลการสอน หมายถึง ลักษณะการแสดงผลออกที่อาจารย์ใช้พิจารณาความก้าวหน้าและความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนพิจารณาอาจารย์ผู้สอนเอง เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เรียน และปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสม

2.5 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะท่าทางการแสดงออกทางร่างกาย อุปนิสัย ทัศนคติ การแต่งกาย กิริยามารยาท ท่วงทีวาจา การรู้จักวางตนและการควบคุมอารมณ์ของอาจารย์ผู้สอน

3. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนนิสิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเอกศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางแสน วิทยาเขตมหาสารคาม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531

4. นิสิต หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเอกศิลปศึกษา หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งกำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม

5. หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาเอกศิลปศึกษา หมายถึง หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกศิลปศึกษา สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่ดำเนินการผลิตบัณฑิตโดยภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม สังกัดคณะมนุษยศาสตร์

6. วุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาสูงสุดที่ได้รับก่อนเข้ามาศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการวิจัยนี้หมายถึงวุฒิของนิสิตแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

6.1 วุฒิทางวิชาชีพครู ได้แก่ ปก.ศ.สูง พม. วอ.

6.2 วุฒิอื่น ๆ ได้แก่ ปวส. หรือวุฒิที่เทียบเท่า ปวส.

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของผลการเรียนของนิสิต ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต จนถึงสัปดาห์เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 ในการวิจัยนี้หมายถึงคะแนนเฉลี่ยของนิสิต แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

7.1 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นิสิตในกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

7.2 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นิสิตในกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 ลงมา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีทัศนะต่อคุณสมบัติด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แตกต่างกัน

2. นิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และนิสิตที่มีวุฒิต่อ ๆ มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องทักษะของนิสิตต่อการสอนศิลปศึกษา หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับเนื้อหา ดังนี้

1. หลักสูตรศิลปศึกษา
2. คุณลักษณะของครูที่ดี
3. หน้าที่และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - ทางด้านพฤติกรรมการสอน
 - ทางด้านทักษะของนิสิตต่อการสอนของอาจารย์

หลักสูตรศิลปศึกษา

จากคู่มือและหลักสูตรศิลปศึกษา (2530 : 320 - 322) ได้ระบุถึงวิชาเอกศิลปศึกษา (Major in Art Education) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะศึกษาศาสตร์ร่วมกับภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาศิลปศึกษาเป็น อย่างดี มีคุณธรรมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตใจใฝ่รู้อยู่เป็นนิจ

2.2 เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ทัศนศิลป์อย่างกว้าง และมีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

2.3 เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกต่อสังคมส่วนรวม รู้จักอนุรักษ์และพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมและให้บริการแก่สังคมได้

3. โครงสร้างของหลักสูตรและรายวิชา

หลักสูตร 4 ปี 45 หน่วยกิต

หลักสูตรเทียบ 4 ปี 39 หน่วยกิต

3.1 วิชาเอกบังคับร่วม 13 หน่วยกิต ทั้งหลักสูตร 4 ปีและหลักสูตรเทียบ 4 ปี

ศล 340	หลักการออกแบบ	2 (1-2-3)
ศล 350	หลักการทัศนศิลป์	2 (1-2-3)
ศล 351	ประวัติศาสตร์ศิลป์ 1	2 (1-2-3)
ศล 352	ประวัติศาสตร์ศิลป์ 2	2 (1-2-3)
ศล 408	หลักสูตรและการสอนศิลปศึกษา	3 (3-0-6)
ศล 409	ศิลปะสำหรับครู	2 (2-0-4)

3.2 วิชาเอกเลือก ให้เลือกเรียนดังนี้

หมวดที่หนึ่ง : หลักสูตร 4 ปี ไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต

หลักสูตรเทียบ 4 ปี ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต

ศล 312	การวาดเขียน 1	2 (1-2-3)
ศล 313	การวาดเขียน 2	2 (1-2-3)
ศล 321	ประติมากรรม 1	2 (1-2-3)
ศล 322	ประติมากรรม 2	2 (1-2-3)
ศล 325	เครื่องปั้นดินเผาเบื้องต้น	2 (1-2-3)
ศล 330	หลักการพิมพ์เบื้องต้น	2 (1-2-3)
ศล 370	การเขียนแบบเบื้องต้น	2 (1-2-3)
ศล 391	ศิลปะไทย 1	2 (1-2-3)
ศล 392	ศิลปะไทย 2	2 (1-2-3)

ศล 418	การเขียนสิ่งมีชีวิต 1	2 (1-2-3)
ศล 419	การเขียนสิ่งมีชีวิต 2	2 (1-2-3)
ศล 433	การโฆษณา	2 (1-2-3)
ศล 463	การนิทรรศการ	2 (1-2-3)

หมวดที่สอง : หลักสูตร 4 ปี ไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต

หลักสูตรเทียบ 4 ปี ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

ศล 310	ปัญหาการวาดเขียน	2 (1-2-3)
ศล 314	การวาดเขียน 3	2 (1-2-3)
ศล 326	เครื่องปั้นดินเผา 1	2 (1-2-3)
ศล 342	การออกแบบ 1	2 (1-2-3)
ศล 394	ศิลปะพื้นบ้าน	2 (1-2-3)
ศล 415	จิตรกรรม 1	2 (1-2-3)
ศล 416	จิตรกรรม 2	2 (1-2-3)
ศล 423	ประติมากรรม 3	2 (1-2-3)
ศล 431	การพิมพ์ 1	2 (1-2-3)
ศล 447	การออกแบบงานช่าง	2 (1-2-3)
ศล 462	ปัญหาศิลปศึกษา	2 (1-2-3)
ศล 472	การวางผัง	2 (1-2-3)

4. ความหมายของเลขรหัสวิชา

เลขรหัสตัวแรก หมายถึง ชั้นปีที่เปิดสอน

เลขรหัสตัวกลาง หมายถึง หมวดวิชา ดังต่อไปนี้

เลข 0 หมายถึง หลักสูตรและการสอนศิลปศึกษา

เลข 1 หมายถึง การวาดเขียนและจิตรกรรม

เลข 2 หมายถึง ประติมากรรมและเครื่องปั้นดินเผา

เลข 3 หมายถึง การพิมพ์ภาพและการโฆษณา

เลข 4	หมายถึง	การออกแบบ
เลข 5	หมายถึง	หลักการทัศนศิลป์และประวัติศาสตร์ศิลป์
เลข 6	หมายถึง	การนิทรรศการและปัญหาศิลปศึกษา
เลข 7	หมายถึง	การวางผัง
เลข 9	หมายถึง	ศิลปะไทยและศิลปะพื้นบ้าน
เลขรหัสตัวสุดท้าย หมายถึง		ลำดับรายวิชาในหมวดวิชาของเลขรหัสตัวกลาง

๙/ คุณลักษณะของครูที่ดี

๙/ เดเลียว บุรีภักดิ์ และคณะ ๙ (2520 : 368 - 369) ได้วิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดีของไทยโดยศึกษาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบุคคล 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูหรือศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา พระและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผลจากการตอบคำถามปลายเปิดพบว่า ครูที่ดีจะต้องประพฤติดี มีลักษณะดี รับผิดชอบการสอน สอนที่มีความยุติธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ส่วนคำถามปลายเปิดพบว่าลักษณะของครูที่ดีเรียงตามลำดับได้ 8 ด้าน คือ

๙/ ด้านคุณธรรมและความประพฤติดี ด้านการอบรมการแนะนำและการปกครอง ด้านการสอน

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกลักษณะ ด้านสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต และด้านวิชาการ

อุทุมพร ทองอุไทย (2523 : 74 - 83) ได้ศึกษาลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุคมคติ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตรปริญญาศรีและนิสิตรปัญญาโท พบว่าลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุคมคติตามความคิดเห็นของคณาจารย์เรียงตามลำดับที่พึงปรารถนามากที่สุดห้าอันดับ คืออาจารย์ที่มีความรู้ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง ขวนขวายหาความรู้สั่วตัวของอาจารย์เอง มีการเตรียมการสอนอย่างดี กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง ส่วนลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุคมคติตามความคิดเห็นของนิสิตรปริญญาศรีเรียงตามลำดับที่พึงปรารถนามากที่สุดห้าอันดับ คืออาจารย์มีการเตรียมการสอนอย่างดี มีความปรารถนาดีต่อศิษย์มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง ให้ตัวอย่างเปรียบเทียบ และใช้ความจริงอธิบายได้อย่างเหมาะสม และบรรยายเรื่องที่เกี่ยวข้องแม้จะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหาสำหรับลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุคมคติตามความคิดเห็นของนิสิตรปัญญาโท เรียงลำดับ

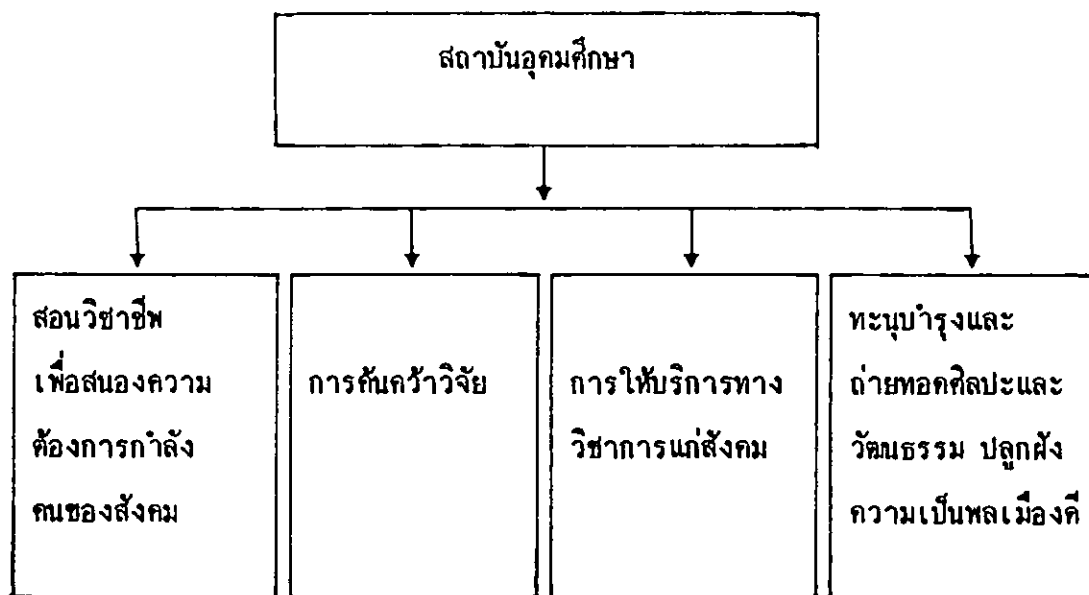
ที่พึงปรารถนามากที่สุดห้าอันดับ คืออาจารย์ที่ใช้ตัวอย่างเปรียบเทียบและใช้ความจริงอธิบายได้
อย่างเหมาะสม มีการเตรียมการสอนอย่างดี มีความสนใจและสนุกสนานในการสอน ให้ความคิด
ใหม่ ๆ แก่นิสิตนักศึกษา เพื่อเปิดความสนใจให้กว้างขวาง และจงใจให้นิสิตนักศึกษาทำงานอย่าง
ดีที่สุด/ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติที่ร่วมกัน
มากที่สุด คือการเตรียมการสอนอย่างดี/นิสิตที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน นิสิต
ปริญญาโทที่ประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

เมืองทอง แคมมณี (2519 : 100 - 103) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อคุณลักษณะของครูที่ดี ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของครูที่ดีต้องมี
ความรู้ในวิชาที่สอน และความรู้รอบรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ มีความสามารถและรับผิดชอบในการสอน
มีมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพที่ดีด้วย เบื้อง กิจรัตน์ (2523 : 62 - 73) ได้ศึกษาความ
ต้องการสมรรถภาพของครูอุตสาหกรรมศิลป์ในวิทยาลัยครูและโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง
ได้แก่ ครูอุตสาหกรรมศิลป์ที่สำเร็จจากวิทยาลัยครูพระนคร ซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยครูและ
โรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการความรู้ความสามารถ เพื่อประสิทธิภาพใน
การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียนและโรงฝึกงาน เทคนิคและวิธีสอน เทคนิคการวัดผลและ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามลำดับ ออมสิน ศิลพันธ์ (2526 : 60) ได้ศึกษาคุณสมบัติที่
พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ในวิทยาลัยครู โดยศึกษาจากความคิดเห็นของ
อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการพบว่า คุณสมบัติที่พึงประสงค์เรียงลำดับความสำคัญห้าอันดับ
คือ เอาใจใส่และเป็นกันเองกับนักศึกษา สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้และมีอารมณ์แจ่มใส
มีความยุติธรรมให้คำปรึกษาและแนะนำที่ดีและยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของผู้อื่น

หน้าที่และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

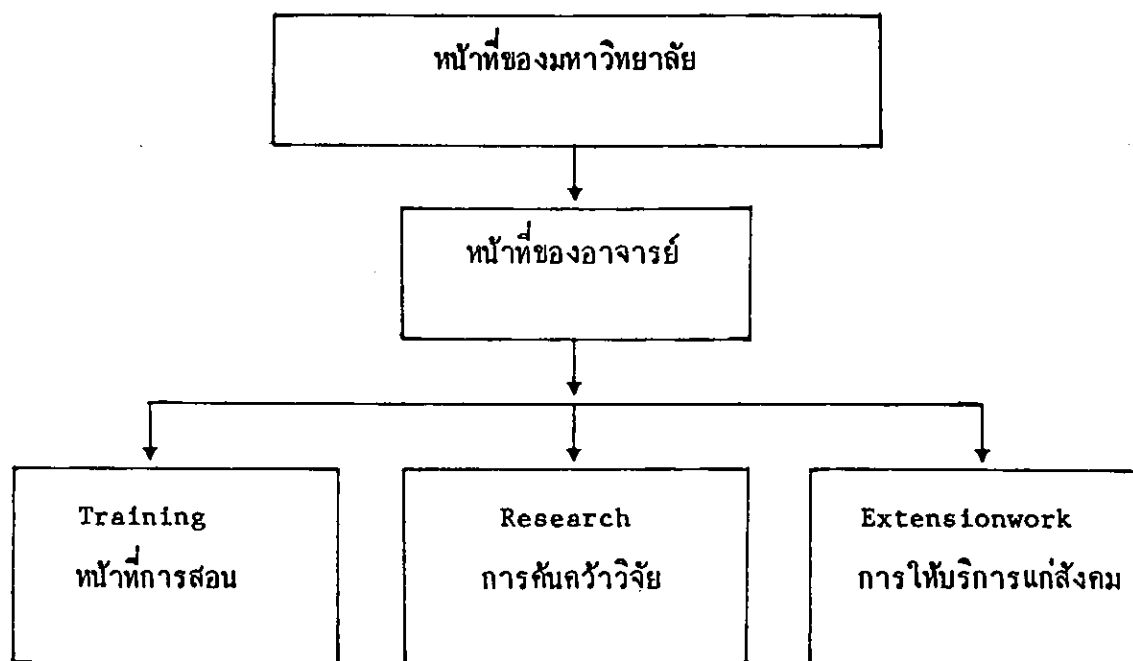
หน้าที่หลักของอาจารย์ ได้แก่การสอนในชั้นเรียน เช่น การบรรยายซึ่งจัดขึ้นเป็นหมู่
คณะ และนอกชั้นเรียน เช่น การจัดทัศนศึกษานอกสถานที่เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเสริม เพื่อ
ให้เกิดการศึกษابرรลุจุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นอกจากนั้นยังมีหน้าที่คือนิสิตทั้งนี้
คือการให้ความรู้กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี คัดเตือนความประพฤติให้คำแนะนำปรึกษา อาจารย์

ควรจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งสร้างผลงานการวิจัย เผยแพร่และบริการทางวิชาการต่อสังคม ~~ภาระหน้าที่~~ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีดังนี้ การ ฝึกสอนอบรมวิชาชีพต่าง ๆ การผลิตเอกสารการสอน ตำรางานวิจัยค้นคว้า และการปฏิบัติงาน นอกเหนือออกไปจากภาระหน้าที่ในการสอนและการวิจัย ซึ่งถือว่าเป็นงานที่เผยแพร่ผลงานวิจัย เป็นการให้บริการแก่สังคม ดังได้สรุปไว้ในแผนภูมิดังต่อไปนี้ ซึ่งแสดงหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษา (สาโรช บัวศรี. 2521 : 23)

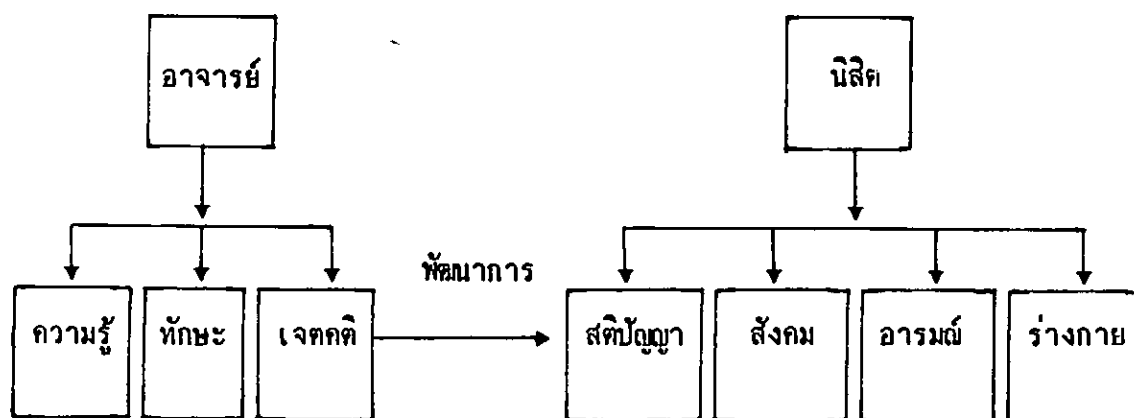
ภาพประกอบ 1 หน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษา

(คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. 2521 : 119)

ภาพประกอบ 2 หน้าที่หลักของอาจารย์ซึ่งผูกพันอยู่กับหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัย

(สาโรช บัวศรี. 2521 : 23)

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงสำคัญของอาจารย์ในการส่งเสริมคุณภาพทางการสอน

"สมรรถภาพในการเป็นอาจารย์"

(ชมพันธุ์ ฤกษ์ ฌ อยุธยา. 2528 : 19 - 21)

เนื่องจากอาจารย์เป็นบุคลากรที่สำคัญ ในการส่งเสริมคุณภาพทางการสอนของสถาบันต่าง ๆ คุณวุฒิของอาจารย์เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตซึ่งเป็นผลผลิตของสถาบัน ๒ หน่วยงานมหาวิทยาลัย (2522 : 2) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของคุณวุฒิของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาไว้เช่นกัน โดยกำหนดให้สถาบันที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ควรมีคุณวุฒิของอาจารย์ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี ในอัตราส่วน 20 : 55 : 25 ส่วนในด้านผู้สอน หน่วยงานมหาวิทยาลัยได้กำหนดอัตราส่วนต่อจำนวนนิสิต ไม่น้อยกว่า 1 : 20 นอกจากนั้นหน่วยงานมหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางพัฒนาอาจารย์ เพื่อช่วยให้การจัดการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาระหน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เฮย์เดน (Hayden. 1961 : 378) ได้กล่าวว่า สำหรับประเทศไทยภาระการทำงานโดยเฉลี่ยศาสตราจารย์สอนสัปดาห์ละ 15 - 18 ชั่วโมง รองศาสตราจารย์สอน 9 - 12 ชั่วโมง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สอน 15 - 18 ชั่วโมง พิศมัย ศรีอำไพ (2518 : 51 - 53) ได้ศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคต้น ปีการศึกษา 2517 ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย มีอัตราเฉลี่ยการทำงานเป็นปกติของอาจารย์คนหนึ่งคั้งสอนสองวิชาต่อภาคเรียน สอนสองหมู่เรียนในเวลาในด้านการสอนซึ่งรวมถึงการเตรียมการสอนและการตรวจงานของนิสิต 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ใช้เวลาในด้านนิเทศการสอนนิสิต 18 คน ใช้เวลาในด้านการวิจัยบริหาร และบริการ 6, 12 และ 5 ชั่วโมง

ผู้บริหารควรกำหนดภาระงานให้อาจารย์อย่างเหมาะสม วรรณา วิไลรัตน์ (2528 : 68) ทั้งนี้เมื่อภาระหน้าที่ได้รับมอบหมายมากเกินไปเช่น มีตำแหน่งทางการบริหารต้องไปประชุมหรือรับเชิญในกรณีพิเศษบ่อยครั้ง ทำให้อาจารย์มีเวลาเตรียมการสอนวัสดุอุปกรณ์น้อย นอกจากนี้แล้วการให้บริการด้านการผลิตเอกสารและตำราเรียนนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เื้ออานวยต่อความร่วมมือในการสอน เพราะอาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันต่อยุคสมัย และได้สอดแทรกสิ่งที่ควรรู้ขึ้นเป็นความรู้ที่หาได้ยากเนื่องจากการศึกษาค้นคว้ามาช้อมมีโอกาที่จะเปรียบเทียบและหาข้อเสนอแนะตั้งข้อสังเกต อันเป็นการกระตุ้นให้นิสิตสนใจใฝ่รู้มากยิ่งขึ้น

ผลงานวิจัยที่ได้เสนอผลของการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านตัวอาจารย์ผู้สอนโดยแสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่เข้าร่วมในโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยมีความรู้กว้างขวาง

ทันสมัยถูกต้องแม่นยำ อุทุมพร ทองอุไทย (2530 : 68 - 74) ได้สรุปโครงการพัฒนาบุคลากรภายในประเทศว่า เป็นการพัฒนาที่ลงทุนน้อยกว่าการส่งไปศึกษาต่อต่างประเทศ วินัย โสมที (2528 : 79) ได้เสนอแนะไว้สอดคล้องกันในเรื่องนี้ว่า ควรที่จะให้หาทางสนับสนุนให้คณาจารย์หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไปปฏิบัติงานต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์กว้างขวางขึ้น เพราะนิสิตที่เรียนกับอาจารย์ผู้สอนที่ได้ศึกษางานปฏิบัติงานต่างประเทศด้านศิลปศึกษา อยู่เสมอนั้น มีความสนใจ ความตั้งใจเรียนดี การศึกษามีการเปรียบเทียบทางวิชาการ ทางการสอน การติดตามผลทำให้เห็นข้อดีและข้อด้อยในคุณสมบัติของตนเองนั้น เป็นแรงกระตุ้นที่จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัย หาทางปรับปรุงการสอนให้มีคุณสมบัติเป็นที่พึงประสงค์ ฮูเวอร์ (Hoover. 1980 : 339 Citing Doyle and Whitely. 1974) สรุปคุณสมบัติของอาจารย์ไว้ดังนี้ คือ สามารถเสนอเนื้อหาได้ชัดเจน มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน ทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน สนใจวิชาที่สอน มีการกระตุ้นผู้เรียนให้คิด และประยุกต์เนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ข้อมูล ได้อภิปรายขยายความคิดและความรู้ให้กว้างขวางขึ้น

การจัดอันดับความสำคัญคุณสมบัติของอาจารย์ มงคล แก้วพวงงาม (2528 : 89) ได้กล่าวไว้ว่า จากทัศนะของอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า คุณสมบัติด้านการสอน มีความสำคัญเป็นอันดับที่หนึ่ง ด้านวิชาการเป็นอันดับสอง ด้านการนิเทศการสอน ด้านการให้คำปรึกษาเป็นอันดับสามและสี่ ด้านบุคลิกภาพและการบริการชุมชนจัดเป็นอันดับห้าและหก ซึ่งผลงานวิจัยของ มัชฌิมา ปิยะมาคา (2511 : 2) ได้พบว่า คุณสมบัติของอาจารย์มีความสำคัญยิ่งต่อการสอน การอบรมนิสิต การกระทำหรือพฤติกรรมของผู้สอนที่เป็นไปในทางที่ดีจะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นผลให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี

การศึกษาถึงพฤติกรรมอันเป็นบุคลิกภาพเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งประกอบด้วยลักษณะอุปนิสัย ลักษณะทางอารมณ์ แสดงออกให้เห็นตามความรู้สึกนึกคิดและความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล บุคลิกภาพสามารถพัฒนาได้ สามารถที่จะวัดได้ อธิบายได้ การได้มาซึ่งบุคลิกภาพนั้นนักจิตวิทยาส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่ามาจากอิทธิพลสำคัญสองประการคือ อิทธิพลของพันธุกรรมกับอิทธิพล

จากสภาพแวดล้อมหรือการเรียนรู้ทางสังคม (รัชนี ชัยยุตร. 2526 : 10) บุคลิกภาพของครูที่ดีที่นำเอาแรงบันดาลใจ มีความเมตตากรุณา มานะอดทน เสียสละเอาใจใส่ต่อศิษย์ และมีศรัทธาต่ออาชีพครู (มงคล แก้วพวงงาม. 2528 : 24) อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษานั้น นอกจากจะมีความรู้ ความสามารถในการวิชาที่สอนแล้ว ควรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี ซึ่งได้แก่บุคลิกภาพชัดเจน เป็นคนตรงต่อเวลา ใจเย็น สุขุมรอบคอบ หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ปฏิบัติงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยเฉพาะในการแต่งกายนั้นควรเป็นผู้ที่สามารถเลือกสีเลือกแบบได้เหมาะสมกับวัย และโอกาสสบอถึงรสนิยมอันดี เสริมสร้างศรัทธาให้แก่ผู้เรียน (อารี สุทธิพันธุ์. 2527 : 23 - 28) บุคลิกภาพที่เอื้อต่อการสอนศิลปศึกษา และสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา จะทำให้การเรียนการสอนเพลิดเพลินและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

จากผลงานการวิจัยดังกล่าวมาแล้วนั้นพอจะสรุปได้ว่า คุณสมบัติของครูที่ดีคือมีอารมณ์ดี มีคุณธรรม มีบุคลิกภาพดี ทางด้านความรู้ต้องสนใจในงานวิชาการอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้มีความกระตือรือร้นในการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการสอนประยุกต์ความรู้กับเนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับสภาพการณ์ปัจจุบัน ทั้งยังได้กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดค้นหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีก มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียนเป็นอย่างดี มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่สอน รู้กลวิธีในการสร้างข้อสอบ มีความเป็นธรรมในการให้คะแนน มีประสบการณ์ในงานที่ต้องใช้ความรู้ความชำนาญในสาขาที่ฝึกฝนมาโดยตลอด มีสุขภาพดีและแบ่งเวลาให้นิสัยนอกเวลาเรียนบ้างตามสมควร เพราะเวลาส่วนนี้เองที่จะช่วยให้มีนิสัยมีโอกาสได้สอบถามความนึกของตนเองนอกเหนือจากบทเรียนซึ่งอาจมีแง่คิดอันเป็นส่วนตัวอาจไม่เหมือนใคร การที่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคตินอกเวลา จะช่วยแก้ปัญหาที่อาจสับสนคลาดเคลื่อนได้เป็นอย่างดี ไม่เป็นการรบกวนเวลาในเนื้อหาวิชาที่เรียน และกิจกรรมของนิสิตคนอื่น ๆ ในห้องเรียน (วรรณวิไลรัตน์. 2528 : 64)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านการปฏิบัติการการสอน

นอกจากคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีผลต่อการเรียนของนิสิตแล้ว พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ก็มีความสำคัญอยู่มากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในห้องเรียนจะส่งผลกระทบต่อการเรียนของนิสิตมากที่สุด (Flanders. 1970: 13 - 31) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนในห้องเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อให้อาจารย์พัฒนาพฤติกรรมและสามารถควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนเองได้
2. เพื่อค้นคว้าหาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนกับผลการเรียนของนิสิต
3. เพื่อช่วยให้นิสิตปรับตัวได้ดีขึ้น
4. มุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมที่สังเกตได้

เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าเรื่องพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในปี ค.ศ. 1966 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนแห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ได้ริเริ่มศึกษาเกี่ยวกับความสามารถของอาจารย์ โดยตั้งเป็นโครงการมีชื่อว่า Appraisal Guide Revision ภายหลังได้ปรับปรุงเครื่องมือใหม่ประกอบด้วยข้อความตามที่กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนที่สามารถนำมาจัดลำดับได้หรือนับจำนวนได้จากการทดลองให้อาจารย์นิเทศจำนวน 18 คน จัดกลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนในห้องเรียน 195 ข้อ ความปรากฏว่า อาจารย์นิเทศส่วนมากจัดเป็น 15-20 กลุ่ม ต่อมาได้ปรับปรุงการจัดกลุ่มเพิ่มเป็น 19 กลุ่ม คือ ด้านลักษณะส่วนตัวกับอาชีพ ด้านการพูดและแบบของภาษา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการประเมินผล ด้านแรงจูงใจ ด้านวินัยในชั้นเรียน ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต ด้านการบรรยาย ด้านการถามตอบ ด้านการให้งานปฏิบัติ ด้านการใช้อุปกรณ์ด้านการให้สิ่งเสริมกำลัง ด้านการทบทวน ด้านการถ่ายโยง ด้านการอนุมานกับการแก้ปัญหาด้านการอภิปราย ด้านการรายงาน ด้านการสอนให้เหมาะสมกับบุคคลและลักษณะทั่วไป (เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา. 2520 : 12 - 13)

โรไมน์ (Romine. 1974 : 139 - 143) ได้ศึกษาบรรยากาศเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยการสำรวจความคิดเห็นจากอาจารย์และนิสิตคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยโคโรลาโด ผลปรากฏว่าบรรยากาศการสอนที่ จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพนั้น แบ่งออกได้เป็น 6 กลุ่มดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนที่กระตือรือร้น มีความกระตือรือร้นสนใจในวิชาที่สอน และมีอารมณ์ขัน
2. ด้านการจัดและเตรียมการสอน เช่น เตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ
3. ด้านผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้เรียนได้รับประโยชน์ตามสมควร ตามความตั้งใจจากผู้เรียนที่เลือกเรียนแต่ละวิชา ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนไม่ใช่เป็นเพียงผู้ฟังเพียงอย่างเดียว
4. ด้านการเสนอเนื้อหา เช่น อธิบายชัดเจนให้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด
5. ด้านการประเมินผล การทำข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรงทางการเรียน เช่น เมื่อมีการทำรายงานหรือการสอบ เมื่อตรวจเสร็จแล้ว ผู้สอนจะต้องรับแจ้งผลให้ผู้เรียนรู้ และการชี้แจงด้วยว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น
6. ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มเติม เช่น มีการจัดเวลาเพื่อสอนผู้เรียนเป็นกลุ่มพิเศษ

องค์ประกอบในการสอนซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสอนที่ผู้วิจัยไว้ในสาขาต่าง ๆ กัน (จริยา สิงคณา, จินตนา มาพวง และลัดดาวัลย์ ชมมณฑา. 2520 อ้างอิงมาจาก อุทุมพร ทองอุไทย. 2523 : 37 - 56) ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสาขาวิทยาศาสตร์ ชีวภาพประยุกต์ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ ตามลำดับ สาขาชีวภาพประยุกต์ได้แก่องค์ประกอบ คือ ลักษณะอาจารย์ ทักษะการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต การใช้อุปกรณ์การสอน วิธีสอน อุปกรณ์การสอน การวัดผล ทักษะคติต่อวิชาที่สอน ลักษณะผู้นำ ลำดับความสำคัญต่างสาขาต่างกัน สาขาสังคมศาสตร์ ได้แก่องค์ประกอบคือ ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนิสิต วิธีสอน ลักษณะอาจารย์ ทักษะคติของอาจารย์ที่มีต่อวิชาที่สอน การประเมินผล ส่วนสาขา

มนุษยศาสตร์ได้หองประกอบคือ อุปกรณ์การสอนเป็นลำดับความสำคัญ และลักษณะของอาจารย์ผู้สอน วิธีสอน ทักษะการคิดวิเคราะห์ คำราเรียน ทักษะการสอน ธรรมชาติของแต่ละสาขาต่างกัน ฉะนั้นลำดับความสำคัญที่ให้ไว้ต่างกันด้วย ทั้งนี้ในสาขาที่ต้องการความเข้าใจ อาจารย์ผู้สอนสำคัญเพราะเป็นศัวกลางที่ต้องสื่อความหมายให้เข้าใจได้ง่ายและตรงกัน ในบางสาขานับทางด้านทักษะ ต้องการความชำนาญทางด้านการปฏิบัติการ ความสำคัญของการสอนต่างกัน จึงเป็นสิ่งที่หนึ่งที่เป็นความจำเป็นในการสอนที่อาจารย์ในแต่ละสาขาควรจะใช้ดุลยพินิจในการนำไปใช้ให้เหมาะสม

ทักษะของนิสิตต่อการสอนของอาจารย์

ความรู้สึกของผู้เรียนต่อผู้สอนนั้นมีอิทธิพลต่อผลสำเร็จทางการศึกษาที่สำคัญมากประการหนึ่ง เอกเวอร์ค (Edward. 1954 : 39) ได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุที่มีผลต่อการออกกลางคันของนิสิตที่มหาวิทยาลัยเซาท์เทิร์นอิลลินอยส์ และเพื่อประเมินผลการค้นคว้าอันเป็นแนวทางปรับปรุงคัดเลือกคนเข้าเรียน การให้บริการแนะแนวการจัดหลักสูตร นโยบายบริหารส่วนรวมและการสอน วิธีการค้นคว้ากระทำโดยส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตที่ออกจากมหาวิทยาลัยก่อนจะสำเร็จการศึกษา ผลจากการค้นคว้าสรุปความนึกเห็นให้ชวนเรียนมากขึ้น ต้องการให้มีความสัมพันธ์ในวิชาการกับชีวิตประจำวันมากขึ้น นอกจากนั้นแล้วผลการวิจัยของ แมคเคชีและโซโลมอน (McKeachie and Solomon. 1958 : 379 - 382) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาจิตวิทยาเบื้องต้น กับการเลือกเรียนวิชาจิตวิทยาขั้นสูง (Advanced Course) จากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นนิสิตมีแนวโน้มในการเลือกเรียนวิชานั้นในชั้นสูงขึ้น ผลการศึกษาเป็นอุทธาหรณ์ ให้ผู้บริหารการศึกษาและผู้สอนได้เห็นความสำคัญของการปรับปรุงการสอนโดยวิธีศึกษาปัญหาและข้อคิดเห็นจากการประเมินของผู้เรียน วิธีนี้ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น การเรียนตกและการลาออกกลางคันก็ลดน้อยลง

ผลงานวิจัยทางด้านตัวอาจารย์ผู้สอนนี้ มาร์ติน (Martin. 1978 : 796-A) ได้ศึกษาค้นคว้าถึงวิธีการและกระบวนการที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของอาจารย์และหาว่าวิธีการและกระบวนการใดที่คณาจารย์พอใจมากที่สุด ผลปรากฏว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่พอใจกับวิธีการประเมินที่ให้ผู้เรียนแสดงทัศนะต่อการสอนของอาจารย์ และมีความเห็นพ้องต้องกันว่า ทัศนะของผู้เรียนนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับมาห์ฟอซ (Mahfouz. 1979 : 4849-A) ใช้แบบสอบถามคณาจารย์ จำนวน 1,600 คน และถามผู้บริหาร 52 สถาบัน พบว่าครั้งนี้ จะนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อให้ผู้บริหารพิจารณาผู้บรรยาย และเพื่อให้ผู้บรรยายปรับปรุงตนเอง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความนึกเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนไม่มีผลกระทบต่อ การตอบแบบสอบถาม และความสามารถในการแสดงออกของผู้บรรยาย นอกจากนี้แล้วพบว่าทัศนะของผู้เรียนที่ได้ตอบลงในแบบสอบถามมีความสัมพันธ์กับรายบุคคล และกับเนื้อหาวิชาที่เรียนด้วย ชิง กูเซต และเคนนี่ (Ducette and Kenny. 1982 : 313) ได้แสดงให้เห็นจากผลการวิจัยของเขาว่าทัศนะของผู้เรียนที่มีต่อการสอนของอาจารย์ค่อนข้างจะถูกกำหนดโดยระดับคะแนนที่ผู้เรียนคาดว่าตนจะได้รับ

ทัศนะของนิสิตต่อความสำเร็จในวิชาชีพแต่ละสาขานั้น แมคเนียล และราวิทซ์ (Mc-Danial and Ravitz. 1971 : 217 - 218) ได้วิจัยในเรื่องนี้ และค้นพบว่าอาจารย์ผู้สอนที่ดีที่สุดควรเป็นผู้ที่จบวิชาเอกในสาขานั้น ๆ โดยตรง และผู้เรียนชอบอาจารย์ที่ช่วยให้พวกเขาได้รับความสำเร็จตรงตามจุดประสงค์ในวิชาชีพที่ต้องการ

ผลงานการวิจัยที่ทำการศึกษา โดยวิธีให้ผู้เรียนประเมินผลการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งมีทั้งวิทยาลัยครู และมหาวิทยาลัย สำหรับงานวิจัยในวิทยาลัยครูที่น่าสนใจมีดังนี้ ยุพา อุดมศักดิ์ และคนอื่น ๆ (2520 : 13 - 14) กล่าวว่า รูปแบบและวิธีการสอนของสถาบันฝึกหัดครูซึ่งถือว่าครูเป็นครูของครูนั้นควรได้ชื่อว่ามีมาตรฐานที่จะนำไปใช้เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักศึกษาต่อไป แต่จากรายงานการวิจัยผลการวิจัยเรื่องทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครู และนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีต่อสถาบันฝึกหัดครู ผลปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูส่วนมากมีวิธีการสอนเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ได้ถึงแม้จะมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีก็ตาม ทั้งนี้เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่สอนเพื่อหวังเงิน

ตอบแทน ไม่มีความรับผิดชอบในฐานะอาจารย์ ไม่สนใจและเข้าใจความต้องการของนิสิต แบบอย่างที่ดีที่ครูไม่สามารถแสดงออกให้เป็นผู้ได้รับการยอมรับอย่างชัดเจนไม่ได้ กุฑรา นิกมานนท์ (2521 : 48) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม โดยให้นิสิตจำนวน 874 คนตอบแบบสอบถามผลการศึกษาพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนต่ำกว่าเกณฑ์ในวิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ วิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมภายหลังพฤติกรรมด้านการประเมินผลการเรียนการสอน และด้านเสริมแรงทางการเรียนมีน้อยที่สุด สิ่งที่เป็นส่วนที่ที่สุดของอาจารย์ก็คือคุณลักษณะส่วนตัวในการใช้ภาษาและเสียง และในเรื่องเดียวกันนี้ ประสงค์ แสงแก้ว (2521 : 54 - 56) ได้ศึกษาอาจารย์ในวิทยาลัยครูลำปาง ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ปฏิบัติอยู่จริงแตกต่างจากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่นิสิตคาดหวัง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านการประเมินผลการเรียนและข้อมูลย้อนกลับ ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มเติม ด้านการจัดเตรียมการสอน ด้านการใช้อุปกรณ์การสอน และด้านการเสริมแรงทางการเรียน ส่วนนิสิตที่เรียนวิชาเอกต่างกันมีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน

ส่วนงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยโดยการประเมินจากผู้เรียนมีดังนี้ วรณา วิไลรัตน์ (2528 : 68) ได้วิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาตามทัศนะของนิสิตภาคสมทบพบว่า อาจารย์มีภาวะในการให้บริการสังคม ทั้งในและนอกประเทศมากเกินไป สอนวิชาที่ตนไม่ถนัด ไม่สนใจในการอบรมด้านคุณธรรม มีความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาน้อยไม่มีความจริงใจ ไม่ตรงต่อเวลา ใช้อารมณ์ไม่มีเหตุผล สอนหลายวิชานิสิตต้องเรียนด้วยทุกเทอม บางเทอมต้องเรียนกับอาจารย์คนเดียวกันถึง 2 วิชา ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในเรื่องเดียวกันคือการศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยนิโบล นิมกังรัตน์ และคนอื่น ๆ (2526 : 70) พบว่าอาจารย์โดยส่วนรวมมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปแต่ละด้านแตกต่างกันและส่วนมากจะสูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง โดยที่มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวมากที่สุด และมีเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปานกลางทุกภาควิชา คือด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน นิสิตที่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพครูกับนิสิตที่ไม่เคยมี

ประสบการณ์ทางอาชีพครู ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การศึกษาพฤติกรรมการสอนโดยทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดย ปิ่นวดี จิระนราบุรุษ (2519 : 35) พบว่าพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณน้อย คือพฤติกรรมการสอนด้านแรงจูงใจ และการเสริมแรงทางการเรียน และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนน้อยที่สุด

วิธีดำเนินการศึกษากันว่า

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ในการศึกษาประชากรคือนิสิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาเอกศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่สี่ ของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร จำนวน 29 คน วิทยาเขตบางแสน จำนวน 24 คน และวิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 21 คน รวมเป็น 74 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่สี่ ของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา วิชาเอกศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากวิทยาเขตประสานมิตร 23 คน วิทยาเขตบางแสน 22 คน และวิทยาเขตมหาสารคาม 19 คน รวมเป็น 64 คน ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจงโดยถือเอาจำนวนนิสิตที่มาเรียนในวันที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวัดทัศนะของนิสิตที่มีต่อการสอนของอาจารย์ในด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผล และบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- วุฒิสถูก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษามัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 สร้างข้อคำถาม โดยศึกษาแนวทางจากแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมการสอนของ อุทุมพร ทองอุไทย (2523 : 74 - 266) โดยนำมาประยุกต์ให้เข้ากับธรรมชาติการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา แบ่งกลุ่มข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมการสอนออกเป็น 5 ด้านคือ

- 2.1 การเตรียมการสอน
- 2.2 วิธีสอน
- 2.3 การใช้สื่อการสอน
- 2.4 การวัดผลและประเมินผล
- 2.5 บุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิตชอบด้านการสอนของอาจารย์และข้อคิดที่ควรปรับปรุงแก้ไข

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ ชูศรี วงศ์รัตนะ (2525 : 32) อนันต์ ศรีโสภา (2524 : 55 - 56) ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2527 : 63) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของงานพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน การวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการอาจารย์

ของมหาวิทยาลัย การประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะครูที่ดี การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาลัยครูลำปาง และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความชอบในทัศนะของนิสิตด้านการสอนของอาจารย์ และข้อคิดที่ควรปรับปรุงแก้ไข จึงลงมือสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจแก้ไข แล้วจึงส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ รับแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุง โดยมีประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาสรุปข้อเสนอแนะที่ต้องแก้ไข และตรวจทานจนกระทั่งได้รับอนุญาตให้นำไปทดลองใช้ได้

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนิสิต หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 27 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 แสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับสูงเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำการรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานควบคุมปริญญาบัตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางแสน และวิทยาเขตมหาสารคาม

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานควบคุมปริญญาบัตร พร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย เพื่อแจกให้นิสิตซึ่งใช้กับแบบสอบถาม ไปส่งด้วยตนเองที่วิทยาเขต

ประธานมิตร วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2532 โดยฝากไว้ให้กับประธานควบคุมปริญญาบัตรให้ช่วยเก็บจากนิสิตเท่าที่จะหาได้ในวันนี้ ให้นัดวันรับแบบสอบถามคืนในวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2532

นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานควบคุมปริญญาบัตร พร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเพื่อแจกให้นิสิตซึ่งใช้กับแบบสอบถาม ไปส่งด้วยตัวเองที่วิทยาเขตบางแสน วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2532 โดยขอใช้แบบสอบถามกับนิสิตเท่าที่จะหาได้ในวันนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีตอบแบบสอบถาม เมื่อนิสิตตอบแล้วผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้บางส่วน และบางส่วนได้ขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมให้เก็บส่งตามมาภายหลังทางไปรษณีย์

นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานควบคุมปริญญาบัตร พร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเพื่อแจกให้นิสิตซึ่งใช้กับแบบสอบถาม ไปส่งด้วยตัวเองที่วิทยาเขตมหาสารคาม วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2532 โดยขอใช้แบบสอบถามกับนิสิตเท่าที่จะหาได้ในวันนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีตอบแบบสอบถาม เมื่อนิสิตตอบแล้วผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้บางส่วน และบางส่วนได้ขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมให้เก็บส่งตามมาภายหลังทางไปรษณีย์

การจักระทากับข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากวิทยาเขตประธานมิตรมาจำแนกตามสถานภาพ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปมีจำนวนเท่ากับ 19 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมามีจำนวนเท่ากับ 4 คน นอกจากนี้ยังจำแนกตามวุฒิทางวิชาชีพครูจำนวนเท่ากับ 1 คน และวุฒิอื่น ๆ จำนวนเท่ากับ 22 คน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากวิทยาเขตบางแสนมาจำแนกตามสถานภาพ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปจำนวนเท่ากับ 16 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมาจำนวนเท่ากับ 6 คน นอกจากนี้ยังจำแนกตามวุฒิทางวิชาชีพครูจำนวนเท่ากับ 0 คน และวุฒิอื่น ๆ จำนวนเท่ากับ 22 คน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากวิทยาเขตมหาสารคามจำแนกตามสถานภาพ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปจำนวนเท่ากับ 17 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมาจำนวนเท่ากับ 2 คน นอกจากนี้ยังจำแนกตามวุฒิทางวิชาชีพครูจำนวนเท่ากับ 2 คน และวุฒิอื่น ๆ จำนวนเท่ากับ 17 คน

นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนำคะแนนที่ได้มาจัดประเภทตามตัวแปร และวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X ของสำนักบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติและเครื่องคำนวณกลหาค่าตามลำดับดังนี้

1. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามวัดคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต
2. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอน ของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางแสน วิทยาเขตมหาสารคาม และรวมทุกวิทยาเขตในทัศนะของนิสิต โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นรายข้อและรายด้าน และกำหนดเกณฑ์ ประเมินคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์ตามแนวของเบสท์ (Best. 1981 : 179 - 187) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.50 หมายถึง ในระดับมากที่สุด

4. วิเคราะห์ความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางแสน และ วิทยาเขตมหาสารคาม รวมทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตโดยการหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดความกระจกระยะกระจายของคะแนน ถ้าค่าความเบี่ยงเบนสูง แสดงว่าคะแนนกระจายมากต่างกันมาก ถ้าค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐาน แสดงว่าคะแนนกระจายต่ำ

5. จัดอันดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนในทัศนะของนิสิตโดยจำแนกเป็นรายชื่อ และรายค่าน แยกสถาบันและรวมสถาบัน

6. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของนิสิตที่มีสถานภาพต่างกันต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา ในด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อ การสอน การวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้สถิติ t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (อนันต์ ศรีโสภณ. 2524 : 55 - 56)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ r แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s$ แทน ค่าความแปรปรวนของข้อคำถามรายข้อ

s แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามมาตรฐาน

2. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบน

2.1 คะแนนเฉลี่ย (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2525 : 32)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2527 : 63)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

ΣX^2 แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

N_1, N_2 แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ

3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างตัวแปรสองกลุ่ม โดยใช้ t-test

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 97 - 98)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแปลความหมายดังนี้

- N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
- S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- t. แทน ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบที (t-distribution)
- df แทน ชั้นของความอิสระ (Degree of freedom)
- R แทน อันดับที่ (Rating)
- * แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ตอนใหญ่คือ การวิเคราะห์ทัศนะของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนวิทยาเขตประสานมิตร การวิเคราะห์วิทยาเขตบางแสน การวิเคราะห์วิทยาเขตมหาสารคาม และการวิเคราะห์รวมทุกวิทยาเขต ซึ่งในแต่ละตอนจะแบ่งเป็น 6 ตอนย่อยคือ การวิเคราะห์สถานภาพของนิสิต การวิเคราะห์ทัศนะเป็นรายค่าน การวิเคราะห์ทัศนะเป็นรายข้อ การเปรียบเทียบทัศนะเป็นรายค่าน การเปรียบเทียบทัศนะเป็นรายข้อ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน วิทยาเขต

ประสานมิตร

1.1 วิเคราะห์สถานภาพของนิสิต เป็นการวิเคราะห์ลักษณะส่วนตัวตั้งแสดง

ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างวิทยาเขตประสานมิตร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป	19	82.60
	ต่ำกว่า 2.50 ลงมา	4	17.40
2. วุฒิ	ทางวิชาชีพครู	1	4.30
	อื่น ๆ	22	95.70
รวม		23	100

จากตาราง 1 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างวิทยาเขตประสานมิตรที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 23 คน แยกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 82.60 และต่ำกว่า 2.50 ลงมา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 และวุฒิต่างวิชาชีพครู จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 และวุฒิต่ออื่น ๆ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 95.70

1.2 การวิเคราะห์หัตถ์คณะเป็นรายด้าน ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์หัตถ์คณะของนิสิต ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับและระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน รวมทุกด้านและเป็นรายด้าน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์
บุคลิกภาพ	3.65	.61	1	มาก
การเตรียมการสอน	3.54	.78	2	มาก
วิธีสอน	3.33	.70	3	ปานกลาง
การวัดผลและการประเมินผล	3.33	.66	4	ปานกลาง
การใช้สื่อการสอน	3.27	.80	5	ปานกลาง
รวม	3.42	.63		ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร มีค่าเฉลี่ยต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านเท่ากับ 3.42 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพเท่ากับ 3.65 ด้านการเตรียมการสอนเท่ากับ 3.45 ด้านวิธีสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล เท่ากับ 3.33 ด้านการใช้สื่อการสอนเท่ากับ 3.27

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน แยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับที่ 1 ด้านการเตรียมการสอนเป็นอันดับที่ 2 ด้านวิธีสอนและด้านการวัดผล และการประเมินผลเป็นอันดับที่ 4 ด้านการใช้สื่อการสอนเป็นอันดับที่ 5

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพและการเตรียมการสอนอยู่ในระดับ มาก ส่วนด้านวิธีสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.3 การวิเคราะห์หาค่าเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 3-7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับและระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน
ค่านุภกสิภาพเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ค่านุภกสิภาพ	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	3.87	1.14	1	มาก
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.87	.92	1	มาก
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหว	3.74	.92	3	มาก
อาจารย์มีน้ำใจ เสนอแนะหรือช่วยแก้ไขปัญหานิสิต	3.70	1.18	4	มาก
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	3.70	.76	4	มาก
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.61	.84	6	มาก
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	3.52	.73	7	มาก
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.44	.94	8	ปานกลาง
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.39	1.08	9	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านบุคลิกภาพ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิตเท่ากับ 3.87 อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวเท่ากับ 3.74 อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาในสถานการณ์การเรียนการสอน อาจารย์ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่ายเท่ากับ 3.70 อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเท่ากับ 3.61 อาจารย์ใช้ถ้อยคำสุภาพในการเรียนการสอนเท่ากับ 3.52 อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอนเท่ากับ 3.44 อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอนเท่ากับ 3.39

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่าสูงสุด 3 อันดับคือ อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิตเป็นอันดับที่ 1 อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก นอกจากอาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน มีความตั้งใจและอดทนในการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน
ด้านการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
เปิดโอกาสให้นักศึกษามีปัญหาและข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.87	.87	1	มาก
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาก่อน ลงมือปฏิบัติงาน	3.61	.94	2	มาก
สามารถแนะนำตำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.56	1.08	3	มาก
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.52	.90	4	มาก
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียน แก่นักศึกษา	3.44	1.16	5	ปานกลาง
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	3.22	1.20	6	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า หัตถ์ของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในหัตถ์ของนิสิต มีค่าเฉลี่ยต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการเตรียมการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงานเท่ากับ 3.87 บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงานเท่ากับ 3.61 สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้เท่ากับ 3.56 สามารถจัดการสอนนาทปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้เท่ากับ 3.52 ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิตเท่ากับ 3.44 เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอนเท่ากับ 3.22

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่าสูงสุด 3 อันดับคือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 2 สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้เป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก นอกจากชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับวิชาที่จะสอน

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน
ด้านวิธีสอนเป็นรายชื่อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.74	.75	1	มาก
สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน	3.65	.88	3	มาก
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.65	.94	3	มาก
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	3.56	.94	4	มาก
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจ	3.39	.99	5	ปานกลาง
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	3.30	1.15	7	ปานกลาง
สามารถทดลอง สาธิต หรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	3.30	1.02	7	ปานกลาง
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	3.13	.76	8	ปานกลาง
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	3.00	1.13	9	ปานกลาง
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	2.56	.90	10	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปะศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพระสาณมิตร มีค่าเฉลี่ยต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านวิธีสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสูงสุด 3 อันดับคือ อธิบายหลักการในวิชาศิลปะศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนเท่ากับ 3.74 สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียด สิ่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนเท่ากับ 3.65 สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้นเท่ากับ 3.56 สามารถนำเสนอความรู้ และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจเท่ากับ 3.39 สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้ เข้าใจได้ง่าย สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่างเท่ากับ 3.30 มีความสนใจ เข้าร่วมโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิตเท่ากับ 3.13 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่าง ใกล้ชิดเท่ากับ 3.00 มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียนเท่ากับ 2.56

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนเป็นรายข้อพบว่าสูงสุด 3 อันดับ คืออธิบายหลักการในวิชาศิลปะศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนเป็นอันดับที่ 1 สามารถอธิบายชี้แจง วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียด สิ่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนเป็น อันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด และมีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน
ด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	3.70	1.15	1	มาก
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.70	1.02	1	มาก
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้า	3.65	1.07	3	มาก
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผน การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	3.52	.79	4	มาก
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับ มอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.22	.95	5	ปานกลาง
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือ การปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.17	.89	6	ปานกลาง
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.83	.83	8	ปานกลาง
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.83	.98	8	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิต มีค่าเฉลี่ยต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการวัดผลและการประเมินผล เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อสูงสุด 3 อันดับคือ ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์เท่ากับ 3.70 การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้าเท่ากับ 3.65 การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ชั้นภาคเรียนเท่ากับ 3.52 มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำเท่ากับ 3.22 มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือปฏิบัติงานต่าง ๆ เท่ากับ 3.17 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอนเท่ากับ 2.83

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนเป็นรายข้อพบว่าสูงสุด 3 อันดับคือ ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นอันดับที่ 1 การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบ เป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนเป็นรายข้อ พบว่าสูงสุดในระดับมาก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด และได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับและระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน
ด้านการใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
เลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.52	.85	1	มาก
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	3.35	1.11	2	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	3.35	1.11	2	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของ ผู้เรียน	3.35	1.03	2	ปานกลาง
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.26	1.10	5	ปานกลาง
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	3.26	1.05	5	ปานกลาง
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	3.09	.79	7	ปานกลาง
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อ การสอน	2.96	1.19	8	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร มีค่าเฉลี่ยต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์เพื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนเท่ากับ 3.52 เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี ผู้เรียนสนใจ เหมาะกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนเท่ากับ 3.35 เลือกสื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อเท่ากับ 3.26 อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้าเท่ากับ 3.09 นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอนเท่ากับ 2.96

เมื่อพิจารณาเป็นอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการใช้สื่อการสอนพบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน เป็นอันดับที่ 1 เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี ผู้เรียนสนใจ เหมาะกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นอันดับที่ 2 เลือกสื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อ เป็นอันดับที่ 5

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการใช้สื่อการสอนพบว่า สูงสุดอยู่ในระดับมาก 1 อันดับ นอกจากนี้อยู่ในระดับปานกลาง 7 อันดับ อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้าและนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การเปรียบเทียบทักษะเป็นรายด้าน ดังแสดงในตาราง 8-9

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 19 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 4 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเตรียมการสอน	3.39	0.75	4.25	0.41	-2.19 *
วิธีสอน	3.23	0.72	3.82	0.25	-1.61
การใช้สื่อการสอน	3.13	0.80	3.91	0.45	-1.86
การวัดผลและการประเมินผล	3.24	0.68	3.72	0.33	-1.34
บุคลิกภาพ	3.52	0.56	4.25	0.53	-2.39
รวม	3.30	0.62	3.98	0.23	-2.10 *

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร เมื่อพิจารณาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{X} = 4.25 > \bar{X} = 3.39$)

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยเกษตรประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 19 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 4 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเตรียมการสอน	3.33	0.00	3.55	0.79	-0.26
วิธีสอน	2.40	0.00	3.37	0.68	-1.39
การใช้สื่อการสอน	2.75	0.00	3.29	0.81	-0.65
การวัดผลและการประเมินผล	2.25	0.00	3.38	0.63	-1.75
บุคลิกภาพ	2.67	0.00	3.69	0.58	-1.71
รวม	2.63	0.00	3.45	0.62	-1.29

จากตาราง 9 แสดงว่า ทัศนคติของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาชีพศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร เมื่อพิจารณาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพตามวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 2.63 > \bar{X} = 3.45$)

1.5 เปรียบเทียบทักษะเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 10-19

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้านการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 19 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 4 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต	3.26	1.20	4.25	0.50	-1.60
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.47	0.91	4.25	0.96	-1.55
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.32	0.82	4.50	0.58	-2.72**
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	3.05	1.18	4.00	1.16	-1.47
สามารถแนะนำคำวิจารณ์และเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.42	1.07	4.25	0.96	-1.43
เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.79	0.92	4.25	0.50	-0.96

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา เมื่อพิจารณาคุณสมบัติด้านการเตรียมการสอนสามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยเกษตรปราจีนบุรีที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้านวิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 19 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 4 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.68	0.75	4.00	0.82	-0.76
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน	3.63	0.96	3.75	0.50	-0.24
สามารถสอน เรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	3.21	1.23	3.75	0.50	-0.85
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.58	0.96	4.00	0.82	-0.81
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจ	3.21	0.98	4.25	0.50	-2.05
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	3.42	0.96	4.25	0.50	-1.66
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	3.21	1.08	3.75	0.50	-0.96
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.79	1.08	4.00	0.82	-2.10*
มีความสนใจ เข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	3.11	0.81	3.25	0.50	-0.34
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	2.42	0.90	3.25	0.50	-1.76

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา เมื่อพิจารณาคุณสมบัติด้านวิธีสอน ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยเกษตรประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้านการใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 19 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 4 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	3.00	0.82	3.50	0.57	-1.16
เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.32	0.75	4.50	0.57	-2.96 **
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในห้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	2.79	1.18	3.75	0.96	-1.51
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.05	1.03	4.25	0.96	-2.74 *
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	3.21	1.18	4.00	0.00	-1.31
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	3.26	1.20	3.75	0.50	-0.79
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	3.37	0.96	3.25	1.50	0.20
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	3.05	0.57	4.25	0.96	-2.25 *

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา โดยส่วนรวมเมื่อพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน และเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจารย์ผู้สอนเลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยเกษตรประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 19 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 4 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบ					
ล่วงหน้า	3.47	1.07	4.50	0.58	-1.83
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.74	0.81	3.25	0.96	-1.13
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้					
รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.21	0.98	3.25	0.96	-0.07
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชา					
หรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.21	0.92	3.00	0.82	0.42
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.74	0.99	3.25	0.96	-0.95
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาใน					
แผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	3.58	0.77	3.25	0.96	0.75
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	3.53	1.17	4.50	0.58	-1.60
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.47	0.96	4.75	0.50	-2.54

จากตาราง 13 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา โดยส่วนรวมเมื่อพิจารณาการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
ด้านบุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 19 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 4 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.21	1.03	4.25	0.96	-1.85
อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	3.47	1.17	4.75	0.50	-2.11
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	3.74	1.15	4.50	1.00	-1.23
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.68	0.88	4.75	0.50	-2.30
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่ว้าวุ่นไหว	3.53	0.84	4.75	0.50	-2.78**
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.74	0.65	3.00	1.41	1.02
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	3.53	0.70	3.50	1.00	0.06
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน					
เข้าใจง่าย	3.53	0.76	4.50	0.58	-2.60*
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.26	0.87	4.25	0.96	-2.30

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา เมื่อพิจารณาคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพของอาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยเหลือแก้ปัญหาแก่นิสิต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้านการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 1 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 22 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต	3.00	0.00	3.46	1.18	-0.38
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.00	0.00	3.59	0.96	0.42
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.00	0.00	3.55	0.91	-0.59
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	3.00	0.00	3.23	1.23	-0.18
สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.00	0.00	3.59	1.10	-0.53
เปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.00	0.00	3.86	0.89	0.15

จากตาราง 15 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพครู และคุณวุฒิอื่น ๆ เมื่อพิจารณาคุณสมบัติด้านการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
ด้านวิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 1 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 22 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อธิบายหลักการในวิชาที่ศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.00	0.00	3.77	0.75	-1.01
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน	2.00	0.00	3.73	0.83	-2.04*
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	2.00	0.00	3.36	1.14	-1.17
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.00	0.00	3.68	0.94	-0.71
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจ	3.00	0.00	3.41	1.01	-0.40
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	3.00	0.00	3.59	0.96	-0.60
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	2.00	0.00	3.36	1.00	-1.33
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.00	0.00	3.04	1.13	-0.90
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	2.00	0.00	3.18	0.73	-1.58
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	2.00	0.00	2.59	0.91	-0.64

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ เมื่อพิจารณาคุณสมบัติ ด้านวิธีสอนพบว่า สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้านการใช้สื่อการสอนเป็นรายชื่อ จำนวนตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 1 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 22 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	3.00	0.00	3.09	0.81	-0.11
เลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.00	0.00	3.55	0.86	-0.62
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	3.00	0.00	2.96	1.21	0.04
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.00	0.00	3.27	1.12	-0.24
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	2.00	0.00	3.41	1.10	-1.26
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	2.00	0.00	3.41	1.10	-1.26
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	3.00	0.00	3.36	1.05	-0.34
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	3.00	0.00	3.27	1.08	-0.25

จากตาราง 17 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ เมื่อพิจารณาคุณสมบัติด้านการใช้สื่อเป็นรายชื่อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ทางวิชาชีพครู (N = 1 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 22 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบ					
ล่วงหน้า	2.00	0.00	3.73	1.03	-1.64
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.00	0.00	2.86	0.83	-1.01
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้					
รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ	2.00	0.00	3.27	0.94	-1.33
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชา					
หรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ	2.00	0.00	3.23	0.87	-1.38
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.00	0.00	2.86	0.99	-0.85
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาใน					
แผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	3.00	0.00	3.55	0.80	-0.67
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	2.00	0.00	3.77	1.11	-1.56
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.00	0.00	3.73	1.03	-0.69

จากตาราง 18 แสดงว่าอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ เมื่อพิจารณาคุณสมบัติด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้านบุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	ทางวิชาชีพครู (N = 1 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 22 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	2.00	0.00	3.46	1.06	-1.35
อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	2.00	0.00	3.77	1.15	-1.51
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	4.00	0.00	3.86	1.17	0.11
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.00	0.00	3.91	0.92	-0.97
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่วุ่นไหว	3.00	0.00	3.77	0.92	-0.82
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.00	0.00	3.64	0.85	-0.73
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	2.00	0.00	3.59	0.67	-2.34
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน					
เข้าใจง่าย	2.00	0.00	3.77	0.68	-2.53
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.00	0.00	3.45	0.96	-0.46

จากตาราง 19 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ เพื่อพิจารณาคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.6 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นทัศนะและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ทัศนะจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในทัศนะของนิสิตเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งมีผู้ตอบมาจำนวน 19 คน จากจำนวนเต็ม 23 คน พบประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาได้ดังนี้

1.6.1 สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการเตรียมการสอนของอาจารย์ สอนตรงต่อเวลา มีประสบการณ์ในการสอนมาก วิธีสอนเป็นกันเอง การสอนแบบอภิปรายและแบบสาธิต น่าสนใจด้านการใช้สื่อชอบตัวอย่างที่อาจารย์ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้านการวัดผลและการประเมินผลนิสิตชอบให้ประเมินค่อนักกลุ่มที่เรียน บุคลิกภาพของอาจารย์นิสิตชอบให้รู้ได้อย่างไรปฏิบัติอย่างนั้น

1.6.2 สิ่งที่น่าสนใจคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไข ด้านการเตรียมการสอน การวางแผนการเรียนล่วงหน้าให้ชัดเจนแน่นอนขึ้น การสอนที่ใช้ประสบการณ์เดิมสอนมีกิจกรรมซ้ำ ๆ กันทุกปีเหมือนเดิม ทำให้เรื่องที่สอนไม่น่าสนใจเท่าที่ควร ด้านวิธีสอนของอาจารย์ควรอธิบายเทคนิคและฝึกพื้นฐานให้แน่นก่อนจะคิดเอง สถานที่ไม่เอื้ออำนวย นิสิตต้องการให้ปรับปรุงรูปแบบการเรียนให้เหมาะกับสภาพแวดล้อม แยกการเรียนการสอนกับธุรกิจส่วนตัวของอาจารย์ กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ด้านการวัดผลและการประเมินผลควรมีมาตรฐานโดยให้แยกคะแนนเป็นจุดประสงค์ การสร้างสรรค์ ประโยชน์ และความงาม เมื่อพิจารณาความตั้งใจ และการพัฒนาเป็นรายบุคคล การกำหนดเวลาส่งงานต้องแน่นอนและรักษาเวลาตามนั้น เมื่องานออกมาไม่ดีอาจารย์ไม่พอใจ นิสิตอยากให้อาจารย์เข้าใจพื้นฐานของนิสิตและต้องการการติดตามดูแลช่วยเหลือให้มากขึ้น นิสิตส่วนหนึ่งต้องการให้เกรดออกเร็วกว่าที่เป็นอยู่ ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ส่วนมากคืออยู่แล้วนอกจากบางท่านที่เห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไข ด้านการแต่งกายไม่สุภาพ และอารมณ์ไม่มั่นคง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนวิทยาเขต

บางแสน

2.1 การวิเคราะห์สถานภาพของนิสิต เป็นการวิเคราะห์ลักษณะส่วนตัวที่
แสดงในตาราง 20

ตาราง 20 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างวิทยาเขตบางแสน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป	16	72.70
	ต่ำกว่า 2.50 ลงมา	6	27.30
2. วุฒิ	ทางวิชาชีพครู	-	-
	อื่น ๆ	22	100
รวม		22	100

จากตาราง 20 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างวิทยาเขตบางแสนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี
จำนวน 22 คน แยกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 2.50
ขึ้นไปจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 72.70 และต่ำกว่า 2.50 ลงมาจำนวน 6 คน คิดเป็น
ร้อยละ 27.30 และวุฒิทางวิชาชีพครูไม่มี วุฒิอื่น ๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 100

หมายเหตุ ไม่สามารถที่จะนำเอาค่าเฉลี่ยของนิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีวุฒิต่างกันมาเปรียบเทียบ
กันได้

2.2 การวิเคราะห์หัตถ์ของรายค้าน ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์หัตถ์ของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทั้ง 5 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้าน และเป็นรายค้าน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
การเตรียมการสอน	3.26	.65	1	ปานกลาง
บุคลิกภาพ	3.21	.52	2	ปานกลาง
การวัดผลและการประเมินผล	2.99	.71	3	ปานกลาง
วิธีสอน	2.97	.67	4	ปานกลาง
การใช้สื่อการสอน	2.71	.70	5	ปานกลาง
รวม	3.02	.59		ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า หัตถ์ของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางส่วน มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณารวมเท่ากับ 3.02 แยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอนเท่ากับ 3.26 ด้านบุคลิกภาพเท่ากับ 3.21 ด้านการวัดผลและการประเมินผลเท่ากับ 2.99 ด้านวิธีสอนเท่ากับ 2.97 และด้านการใช้สื่อการสอนเท่ากับ 2.71

เมื่อพิจารณารดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน แยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอนเป็นอันดับที่ 1 ด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับที่ 2 ด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นอันดับที่ 3 ด้านวิธีสอนเป็นอันดับที่ 4 และด้านการใช้สื่อการสอนเป็นอันดับที่ 5

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน แยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดัณปานกลาง

2.3 การวิเคราะห์หาค่าเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 22-26

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
เปิดโอกาสให้นักเรียนติดตามปัญหาหรือข้อขัดข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.68	.72	1	มาก
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นักเรียนก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.46	.80	2	ปานกลาง
สามารถแนะนำตำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.41	.91	3	ปานกลาง
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.36	.66	4	ปานกลาง
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นักเรียน	2.86	.83	5	ปานกลาง
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	2.77	1.02	6	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตบางแสน มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า คุณสมบัติด้านการเตรียมการสอน เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงานเท่ากับ 3.68 บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงานเท่ากับ 3.46 สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้เท่ากับ 3.41 สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้เท่ากับ 3.36 ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิตเท่ากับ 2.86 เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอนเท่ากับ 2.77

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 2 และสามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในด้าน
บุคลิกภาพเป็นรายชื่อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.54	.60	1	มาก
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.50	.67	2	ปานกลาง
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	3.27	.70	3	ปานกลาง
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.23	.69	4	ปานกลาง
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	3.14	.89	7	ปานกลาง
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.14	.71	7	ปานกลาง
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	3.14	.64	7	ปานกลาง
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่วุ่นไหว	3.00	1.02	8	ปานกลาง
อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	2.95	.84	9	ปานกลาง

จากตาราง 23 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตบางแสน มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอนเท่ากับ 3.54 อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเท่ากับ 3.50 อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอนเท่ากับ 3.27 อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอนเท่ากับ 3.23 อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่ายเท่ากับ 3.14 อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวเท่ากับ 3.00 อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิตเท่ากับ 2.95

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายด้าน พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอนเป็นอันดับที่ 1 แต่งกายสุภาพเป็นอันดับที่ 2 ใช้ถ้อยคำสุภาพเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการ
วัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผน				
การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	3.32	.48	1	ปานกลาง
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับ				
มอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.27	.83	2	ปานกลาง
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	3.00	1.07	4	ปานกลาง
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือ				
การปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.00	.98	4	ปานกลาง
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นักเรียนทราบ	2.96	.84	5	ปานกลาง
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	2.91	.97	6	ปานกลาง
ติดตามดูแลและการทำงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.73	.98	8	ปานกลาง
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.73	.77	8	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงว่า ในทัศนะของนิสิตค่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า คุณสมบัติด้านการวัดผลและการประเมินผล การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียนเท่ากับ 3.32 มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำเท่ากับ 3.27 การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้า มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ เท่ากับ 3.00 ซึ่งแจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบเท่ากับ 2.96 สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์เท่ากับ 2.91 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอนเท่ากับ 2.73

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียนเป็นอันดับที่ 1 มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำเป็นอันดับที่ 2 และการชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินให้นิสิตทราบล่วงหน้า เป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในวิธีสอนเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน อย่างละเอียดและชัดเจน	3.50	.74	1	ปานกลาง
อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.46	.74	2	ปานกลาง
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.18	.96	3	ปานกลาง
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่าง น่าสนใจ	3.14	.89	5	ปานกลาง
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติม ความรู้ด้านศิลปะให้สำเร็จยิ่งขึ้น	3.14	.89	5	ปานกลาง
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	3.04	.78	6	ปานกลาง
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.68	1.00	7	ปานกลาง
สามารถทดลอง สาธิต หรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	2.64	1.09	9	ปานกลาง
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	2.64	1.05	9	ปานกลาง
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	2.32	1.00	10	ปานกลาง

จากตาราง 25 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณสมบัติด้านวิธีสอน สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานเท่ากับ 3.50 อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนเท่ากับ 3.18 สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจ สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้นเท่ากับ 3.14 สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่ายเท่ากับ 3.04 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิดเท่ากับ 2.68 สามารถทดลอง สาธิต หรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่างมีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิตเท่ากับ 2.64 มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียนเท่ากับ 2.32

เมื่อพิจารณาเป็นอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการใช้สื่อการสอนเป็นรายชื่อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.09	.75	1	ปานกลาง
อาจารย์ได้กำหนดคนในการใช้สื่อล่วงหน้า	3.04	.78	2	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	2.82	.96	3	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจจะเรียน	2.68	.95	4	ปานกลาง
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	2.59	.91	6	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	2.59	.85	6	ปานกลาง
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	2.50	.96	7	น้อย
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	2.36	.90	8	น้อย

จากตาราง 26 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า คุณสมบัติด้านการใช้สื่อการสอน เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนเท่ากับ 3.09 อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้าเท่ากับ 3.04 เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนเท่ากับ 2.82 เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนเท่ากับ 2.68 เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดีเท่ากับ 2.59 เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนเท่ากับ 2.50 นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอนเท่ากับ 2.36

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนเป็นอันดับที่ 1 อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้าเป็นอันดับที่ 2 เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อพบว่า อันดับ ที่ 1-6 อยู่ในระดับปานกลาง เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน อยู่ในระดับน้อย

2.4 การเปรียบเทียบทักษะเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยรวมทุกด้าน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้าน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 16 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 6 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเตรียมการสอน	3.31	0.72	3.11	0.43	0.64
วิธีสอน	3.12	0.66	2.57	0.55	1.85
การใช้สื่อการสอน	2.74	0.68	2.62	0.81	0.34
การวัดผลและการประเมินผล	3.13	0.62	2.60	0.85	1.62
บุคลิกภาพ	3.24	0.56	3.13	0.42	0.45
รวม	3.11	0.58	2.79	0.58	1.14

จากตาราง 27 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน เมื่อพิจารณาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 3.11 > \bar{X} = 2.79$)

2.5 เปรียบเทียบทักษะเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 28-32

ตาราง 28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 16 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 6 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต	2.94	0.93	2.67	0.52	0.67
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.56	0.89	3.17	0.41	1.03
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.38	0.62	3.33	0.82	0.13
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	2.88	1.15	2.50	0.55	0.76
สามารถแนะนำตำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.38	1.15	2.50	0.55	-0.28
เปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.75	0.78	3.50	0.55	0.72

จากตาราง 28 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ในทักษะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตาราง 29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในวิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 16 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 6 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.62	0.81	3.00	0.00	1.87
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน	3.69	0.70	3.00	0.63	2.09 *
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	3.19	0.83	2.67	0.52	1.42
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.44	0.89	2.50	0.84	2.23 *
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจ	3.31	0.70	2.69	1.21	1.57
สามารถสอแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	3.31	0.87	2.67	0.82	1.57
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	2.75	1.18	2.33	0.81	0.79
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.81	1.05	2.33	0.82	1.01
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	2.75	1.00	2.33	1.21	0.82
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	2.38	1.02	2.17	0.98	0.43

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา คุณสมบัติด้านวิธีสอน สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และ ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน สิ่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา คุณสมบัติด้านวิธีสอน สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และ ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน สิ่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 16 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 6 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	3.12	0.72	2.83	0.98	0.77
เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.12	0.72	3.00	0.89	0.34
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	2.38	0.96	2.33	0.82	0.09
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	2.44	0.96	3.00	0.63	-1.32
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	2.62	0.96	2.50	0.55	0.30
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	2.75	0.78	2.50	1.38	0.54
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	2.88	0.88	2.67	1.21	0.45
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	2.62	0.96	2.17	0.98	0.99

จากตาราง 30 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา คุณสมบัติด้านการใช้สื่อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 16 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 6 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้า	3.19	0.98	2.50	1.22	1.37
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	3.00	0.82	2.00	1.10	2.34*
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.38	0.72	3.00	1.10	0.94
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.19	0.91	2.50	1.05	1.52
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.81	0.75	2.50	0.84	0.84
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	3.38	0.50	3.17	0.41	0.51
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	3.06	0.77	2.67	1.03	0.98
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.06	0.77	2.50	1.38	1.22

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา คุณสมบัติด้านการวัดและประเมินผล ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
บุคลิกภาพเป็นรายชื่อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 16 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 6 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.19	0.66	3.33	0.82	-0.44
อาจารย์มีน้ำใจ เสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	2.81	0.91	3.33	0.52	-1.31
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	3.12	0.96	3.17	0.75	-0.10
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.12	0.72	3.17	0.75	-0.12
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหว	3.19	0.98	2.50	1.05	1.44
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.44	0.63	3.67	0.82	-0.70
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	3.31	0.79	3.17	0.41	0.43
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน					
เข้าใจง่าย	3.31	0.60	2.67	0.52	2.32
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.69	0.60	3.17	0.41	1.94

จากตาราง 32 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นทัศนะและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ทัศนะจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ในทัศนะของนิสิตเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเลือกมาจำนวน 22 คน จากจำนวนเต็ม 24 คน พบประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาได้ดังนี้

2.6.1 สิ่งทีนิสิตชอบด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ดีและเหมาะสม

2.6.2 สิ่งทีนิสิตคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไข ด้านการเตรียมการสอนน้อยไป

อาจารย์ใช้ประสบการณ์เก่าสอน ต้องการให้แนะนำตำราและเอกสารประกอบการเรียน อาจารย์ไม่มาสอนทำให้ต้องรอ และห้องเรียนไม่อยู่ในสภาพที่จะเรียน ด้านวิธีสอนอาจารย์ส่วนมากสอนแบบบรรยายเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ต้องการให้มีการซักถาม เปิดการอภิปรายและสอนแบบสาธิต ด้านการใช้สื่อของอาจารย์ ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อ อาจารย์ใช้สื่อกระดานดำเป็นส่วนมาก อาจารย์ใช้สื่อไม่คล่อง สื่อเก่าไม่ชัดเจนควรเปลี่ยนใหม่ให้ทันสมัยและน่าสนใจ ด้านการวัดผลและการประเมินผลต้องการให้เข้าใจความแตกต่างขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคล ควรมีการตกลงและแจ้งให้ทราบในเรื่องหลักเกณฑ์ในการวัดเพื่อความยุติธรรม ต้องการให้เก็บคะแนนเป็นขั้นตอน ให้งานหลาย ๆ ชิ้น ต้องการให้สอบภาคปฏิบัติ ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ ต้องการให้อาจารย์แต่งตัวทันสมัย อาจารย์บางท่านวางตัวยังไม่เหมาะสม มีอารมณ์ไม่มั่นคง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนวิทยาเขต

มหาสารคาม

3.1 การวิเคราะห์สถานภาพของนิสิต เป็นการวิเคราะห์ลักษณะส่วนตัวดังแสดง
ในตาราง 20

ตาราง 33 จำนวน และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างวิทยาเขตมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป	17	89.50
	ต่ำกว่า 2.50 ลงมา	2	10.50
2. วุฒิ	ทางวิชาชีพครู	2	10.50
	อื่น ๆ	17	89.50
รวม		19	100

จากตาราง 33 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
มีจำนวน 19 คน แยกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50
ขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 89.50 และต่ำกว่า 2.50 ลงมา จำนวน 2 คน คิด
เป็นร้อยละ 10.50 และวุฒิต่างวิชาชีพครู 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 วุฒิอื่น ๆ 17 คน คิด
เป็นร้อยละ 89.50

3.2 การวิเคราะห์หัตถะเป็นรายด้าน ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์หัตถะของนิสิต ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทั้ง 5 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ดังแสดงในตาราง 34

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
การเตรียมการสอน	3.80	.57	1	มาก
บุคลิกภาพ	3.54	.51	2	มาก
การวัดผลและการประเมินผล	3.38	.42	4	ปานกลาง
วิธีสอน	3.38	.66	4	ปานกลาง
การใช้สื่อการสอน	3.34	.69	5	ปานกลาง
รวม	3.49	.52		ปานกลาง

จากตาราง 34 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทุกด้านเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่าด้านบุคลิกลักษณะเท่ากับ 3.80 การเตรียมการสอนเท่ากับ 3.54 ด้านการใช้สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผลเท่ากับ 3.38 ด้านวิธีสอนเท่ากับ 3.34

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการสอนเป็นอันดับที่ 1 ด้านบุคลิกลักษณะเป็นอันดับที่ 2 ด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นอันดับที่ 3 ด้านวิธีสอนเป็นอันดับที่ 4 และด้านการใช้สื่อการสอนเป็นอันดับที่ 5

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอนและด้านบุคลิกลักษณะอยู่ในระดับมาก และด้านการวัดผลและการประเมินผล วิธีสอน และการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

3.3 การวิเคราะห์หาค่าเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 35-39

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ใน
บุคลิกภาพเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	4.26	.65	1	มาก
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.00	.67	2	มาก
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.84	1.02	4	มาก
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	3.84	.76	4	มาก
อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	3.68	.75	8	มาก
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	3.68	.67	8	มาก
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.68	.88	8	มาก
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.53	.91	9	มาก

จากตาราง 35 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยในทักษะของนิสิตเมื่อพิจารณาโดยเป็นรายข้อ พบว่า คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอนเท่ากับ 4.26 อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเท่ากับ 4.00 อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิตในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่ายเท่ากับ 3.84 อาจารย์มีน้ำใจและอดทนในการสอน อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวเท่ากับ 3.68 อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอนเท่ากับ 3.53

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัตินี้ที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 ข้อคือ อาจารย์ใช้คำถามที่สุภาพในการเรียนการสอนเป็นอันดับที่ 1 อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเป็นอันดับที่ 2 อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิตเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัตินี้ที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 36 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
เปิดโอกาสให้นักเรียนตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.16	.90	1	มาก
สามารถแนะนำตำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.84	.76	2	มาก
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	3.42	.90	3	ปานกลาง
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.32	.95	5	ปานกลาง
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นักเรียน ก่อนปฏิบัติงาน	3.32	.58	5	ปานกลาง
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียน แก่นักเรียน	3.21	.71	6	ปานกลาง

จากตาราง 36 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยในทักษะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าคุณสมบัติด้านการเตรียมการสอน เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงานเท่ากับ 4.16 สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้เท่ากับ 3.84 เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอนเท่ากับ 3.42 สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้ บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงานเท่ากับ 3.32 ซึ่งแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิตเท่ากับ 3.21

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 ข้อคือ เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาหรืออันดับที่ 2 สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 37 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการ
วัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.74	.73	1	มาก
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติให้นิสิตทราบ	3.74	.56	1	มาก
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้า	3.68	.95	3	มาก
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.47	1.02	4	ปานกลาง
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.42	.61	5	ปานกลาง
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	3.32	.82	6	ปานกลาง
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.84	.61	8	ปานกลาง
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	2.84	.69	8	ปานกลาง

จากตาราง 37 แสดงว่า ทัศนะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าคุณสมบัติด้านการวัดผลและการประเมินผล มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ ซึ่งแจ้งข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบเท่ากับ 3.74 การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้าเท่ากับ 3.68 มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ เท่ากับ 3.47 สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์เท่ากับ 3.42 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิดเท่ากับ 3.32 ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์ และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียนเท่ากับ 2.84

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 ข้อคือ มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ ซึ่งแจ้งข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบเป็นอันดับที่ 1 การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้าเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการใช้สื่อการสอนเป็นรายชื่อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	3.68	1.00	1	มาก
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	3.63	.60	2	มาก
เลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.53	.70	3	มาก
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	3.42	.69	4	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	3.26	.93	5	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.21	.92	7	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	3.21	.92	7	ปานกลาง
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	3.05	.97	8	ปานกลาง

จากตาราง 38 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยในทักษะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คุณสมบัติด้านการใช้สื่อการสอน นวัตกรรมที่มีอยู่ในห้องดินมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน เท่ากับ 3.68 เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดีเท่ากับ 3.63 เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับ เนื้อหาที่จะเรียนเท่ากับ 3.53 เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนเท่ากับ 3.42 เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนเท่ากับ 3.26 เลือกสื่อการสอน ที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันเท่ากับ 3.21 อาจารย์ได้ กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้าเท่ากับ 3.05

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ นวัตกรรมที่มีอยู่ในห้องดินมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอนเป็นอันดับที่ 1 เลือก สื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดีเป็นอันดับที่ 2 เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนเป็น อันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก 3 ข้อ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 39 ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในวิธีสอน
เป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.58	.96	1	มาก
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน อย่างละเอียดและชัดเจน	3.58	.90	1	มาก
มีความสนใจ เข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	3.47	.84	3	ปานกลาง
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติม ความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	3.42	.77	4	ปานกลาง
อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.37	.90	5	ปานกลาง
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	3.32	.95	7	ปานกลาง
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่าง น่าสนใจ	3.32	.95	7	ปานกลาง
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	3.21	.98	8	ปานกลาง
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	3.11	.94	9	ปานกลาง
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	3.05	.71	10	ปานกลาง

จากตาราง 39 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยในทักษะของนิสิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณสมบัติด้านวิธีสอน สิ่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน สามารถอธิบาย ชี้แจง วิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจนเท่ากับ 3.58 มีความสนใจเข้าร่วม ในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิตเท่ากับ 3.47 สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุน และเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้นเท่ากับ 3.42 อธิบายหลักการในวิชาศิลปะศึกษาแก่ ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนเท่ากับ 3.37 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด สามารถ นำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจเท่ากับ 3.32 สามารถทดลอง สาธิต หรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่างเท่ากับ 3.21 สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย เท่ากับ 3.11 มีความเข้าใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียนเท่ากับ 3.05

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์การสอนแยกเป็นรายข้อพบว่าสูงสุด 3 อันดับคือ อาจารย์สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและ ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจนเป็นอันดับที่ 1 มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการ กิจกรรมพิเศษของนิสิตเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนแยกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 เปรียบเทียบทักษะเป็นรายด้าน ดังแสดงในตาราง 40-41

ตาราง 40 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 17 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 2 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเตรียมการสอน	3.49	0.51	4.00	0.24	-1.36
วิธีสอน	3.25	0.64	4.10	0.85	-1.73
การใช้สื่อการสอน	3.25	0.54	4.44	0.80	-2.82 **
การวัดผลและการประเมินผล	3.35	0.40	3.69	0.62	-1.10
บุคลิกภาพ	3.41	0.51	4.50	0.62	-2.13
รวม	3.40	0.46	4.16	0.71	-2.13 *

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 40 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม เมื่อพิจารณาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{X} = 3.40 < \bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 41 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	ทางวิชาชีพครู (N = 2 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 17 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเตรียมการสอน	4.00	0.24	3.49	0.51	1.36
วิธีสอน	4.10	0.85	3.25	0.64	1.73
การใช้สื่อการสอน	4.44	0.80	3.25	0.54	2.82 **
การวัดผลและการประเมินผล	3.69	0.62	3.35	0.40	1.10
บุคลิกภาพ	4.50	0.71	3.72	0.52	1.97
รวม	4.16	0.16	3.41	0.46	2.13 *

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 41 แสดงว่า ทัศนะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม เมื่อพิจารณาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพตามวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ รวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X = 4.16 > X = 3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.5 เปรียบเทียบทักษะเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 42-51

ตาราง 42 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนินิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 17 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 2 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต	3.18	0.73	3.50	0.71	-0.60
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.29	0.59	3.50	0.71	-0.45
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.18	0.88	4.50	0.71	-2.03
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	3.29	0.85	4.50	0.71	-1.91
สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.82	0.81	4.00	0.90	-0.30
เปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.18	0.88	4.00	1.41	0.26

จากตาราง 42 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ในทักษะของนินิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 43 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยเกษตรมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
วิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 17 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 2 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อธิบายหลักการในวิชาศิลปะศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.29	0.85	4.00	1.41	-1.06
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน	3.47	0.87	4.50	0.71	-1.59
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	3.00	0.87	4.00	1.41	-1.47
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.47	0.94	4.50	0.71	-1.48
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจ	3.18	0.88	4.50	0.71	-2.03
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	3.29	0.69	4.50	0.71	-2.35*
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	3.12	0.93	4.00	1.41	-1.23
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	3.24	0.90	4.00	1.41	-1.09
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	3.41	0.87	4.00	0.00	-0.93
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	3.06	0.75	3.00	0.00	0.11

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา คุณสมบัติด้านวิธีสอนสามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ
ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 44 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 17 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 2 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	2.88	0.86	4.50	0.71	-2.55*
เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.41	0.62	4.50	0.71	-2.33*
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในห้องดินมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	3.65	1.00	4.00	1.41	-0.46
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.06	0.83	4.50	0.71	-2.35*
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	3.53	0.51	4.50	0.71	-2.46*
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	3.06	0.83	4.50	0.71	-2.35*
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	3.12	0.86	4.50	0.71	-2.18*
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	3.29	0.59	4.50	0.71	-2.71*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา ของคุณสมบัติด้านการใช้สื่อ อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 45. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 17 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 2 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้า	3.55	0.94	4.50	0.71	-1.32
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	3.24	0.75	4.00	1.41	-1.27
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้มอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.65	0.70	4.50	0.71	-1.62
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.41	1.00	4.00	1.41	-0.76
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.82	0.64	3.00	0.00	-0.38
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	2.88	0.70	2.50	0.71	0.73
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	3.77	0.56	3.50	0.71	0.62
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.41	0.62	3.50	0.71	-0.19

จากตาราง 45 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปะศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา คุณสมบัติด้านการวัดและประเมินผลพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
บุคลิกภาพเป็นรายชื่อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 17 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 2 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.41	0.87	4.50	0.71	-1.65
อาจารย์มีน้ำใจ เสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	3.65	0.70	4.00	1.41	-0.62
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	3.59	0.62	4.50	0.71	-1.95
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.71	0.98	5.00	0.00	-1.81
อาจารย์มีอารมณ์ขันคงไม่ห้วนไหว	3.59	0.87	4.50	0.71	-1.42
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.94	0.66	4.50	0.71	-1.13
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	4.18	0.64	5.00	0.00	-1.79
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	3.77	0.75	4.50	0.71	-1.31
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.65	0.86	4.00	1.41	-0.52

จากตาราง 46 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 47 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 2 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 17 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต	3.50	0.71	3.18	0.73	0.60
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.50	0.71	3.29	0.59	0.46
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	4.50	0.71	3.18	0.88	2.03
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	4.50	0.71	3.29	0.85	1.92
สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	4.00	0.00	3.82	0.81	0.30
เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.00	1.41	4.18	0.88	-0.26

จากตาราง 47 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น ๆ ของคุณสมบัติด้านการเตรียมการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 48 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในวิธีสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 2 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 17 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	4.00	1.41	3.29	0.85	1.06
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน	4.50	0.71	3.47	0.87	1.59
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	4.00	1.41	3.00	0.87	1.47
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	4.50	0.71	3.47	0.94	1.48
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจ	4.50	0.71	3.18	0.88	2.03
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	4.50	0.71	3.29	0.69	2.35*
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	4.00	1.41	3.12	0.93	1.23
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	4.00	1.41	3.24	0.90	1.09
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	4.00	0.00	3.41	8.87	0.93
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	3.00	0.00	3.06	0.75	-0.11

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 48 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น ๆ ของคุณสมบัติด้านวิธีสอนสามารถทดแทนความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้าน ศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 49 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 2 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 17 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	4.50	0.71	2.88	0.86	2.55*
เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	4.50	0.71	3.41	0.62	2.33*
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	4.00	1.41	3.65	1.00	0.46
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.50	0.71	3.06	0.83	2.35*
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	4.50	0.71	8.53	0.51	2.46*
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	4.50	0.71	3.06	0.83	2.35*
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	4.50	0.71	3.12	0.86	2.18*
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	4.50	0.71	3.29	0.59	2.71*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 49 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น ๆ ของคุณสมบัติด้านการใช้สื่ออาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพที่เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน และเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 50 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ทางวิชาชีพครู (N = 2 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 17 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบ					
ล่วงหน้า	4.50	0.71	3.59	0.94	1.32
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	4.00	1.41	3.24	0.75	1.27
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้					
รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ	4.50	0.71	3.65	0.70	1.62
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชา					
หรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ	4.00	1.41	3.41	1.00	0.76
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	3.00	0.00	2.82	0.64	0.38
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาใน					
แผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	2.50	0.71	2.88	0.70	-0.73
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	3.50	0.71	3.77	0.56	-0.62
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.50	0.71	3.41	0.62	0.19

จากตาราง 50 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น ๆ ของคุณสมบัติด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 51 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในบุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	ทางวิชาชีพครู (N = 2 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 17 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	4.50	0.71	3.41	0.87	1.69
อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	4.00	1.41	3.65	0.70	0.62
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	4.50	0.71	3.59	0.62	1.95
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	5.00	0.00	3.71	0.99	1.81
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหว	4.50	0.71	3.59	0.87	1.42
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.50	0.71	3.94	0.66	1.13
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	5.00	0.00	4.18	0.64	1.79
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.50	0.71	3.97	0.75	1.31
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	4.00	1.41	3.65	0.86	0.52

จากตาราง 51 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น ๆ ของคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นทัศนะและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ทัศนะจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ในทัศนะของนิสิตเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เลือกมาจำนวน 19 คน จากจำนวนเต็ม 21 คน พบประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาได้ดังนี้

3.6.1 สิ่งที่นิสิตชอบเกี่ยวกับการเตรียมการสอนของอาจารย์ได้ทดลองทำมาก่อนวิธีสอนของอาจารย์ศึกษาพื้นฐานของนิสิต มีการสอดแทรกถ่ายโยงความรู้ระหว่างวิชา มีอารมณ์ขันทำให้การเรียนสนุกเป็นกันเอง ด้านการใช้สื่อมีสไลด์ให้ดู มีผลงานจากรุ่นพี่ให้ดูเป็นตัวอย่างด้านการวัดผลและการประเมินผลส่วนมากดี นิสิตชอบให้ทำงานปฏิบัติเป็นการสอบมีหลักเกณฑ์ บุคลิกภาพของอาจารย์ดี มีมนุษยสัมพันธ์กับนิสิต แต่งกายสุภาพน่าเลื่อมใส

3.6.2 สิ่งที่นิสิตคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไข ด้านการเตรียมการสอนของอาจารย์เวลาในการสอนของอาจารย์บางท่านนิสิตเห็นว่าควรตรงต่อเวลา อยากมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียนการสอน กิจกรรมควรให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและสภาพห้องเรียน วิธีสอนของอาจารย์ต้องการให้สอนเข้าใจได้ง่ายขึ้น ต้องการให้สอนแบบสาธิต แบบอภิปรายพาทัศนศึกษาจัดประกวดภายในสถาบันและกิจกรรมที่ให้ปฏิบัติควรมีราคาไม่แพงมากนัก ควรใช้สื่อด้านอื่น ๆ บ้างนอกเหนือจากสไลด์เป็นสารคดีจากภาพยนตร์ VDO เทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงาน ต้องการสื่อเกี่ยวกับภาพพิมพ์เพิ่มขึ้น ควรเตรียมสื่อล่วงหน้า บ่อยครั้งที่มปัญหาในการใช้ ด้านการวัดผลและการประเมินผล นิสิตต้องการให้มีการวางแผนและหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน และมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย นอกจากการเปรียบเทียบผลงานแล้วต้องการให้พิจารณาเรื่องคุณค่าและการพัฒนาการเป็นรายบุคคล ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์นิสิตเห็นว่าส่วนมากดีนอกจากบางท่านเท่านั้น ที่ควรปรับปรุง

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์หัตถ์ของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุก

วิทยาเขต

4.1 การวิเคราะห์สถานภาพของนิสิต เป็นการวิเคราะห์ลักษณะส่วนตัวดังแสดง

ในตาราง 52

ตาราง 52 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างรวมทุกวิทยาเขต จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างทุกวิทยาเขต		จำนวน	ร้อยละ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป	52	81.30
	ต่ำกว่า 2.50 ลงมา	12	18.80
2. วุฒิ	ทางวิชาชีพครู	3	4.70
	อื่น ๆ	61	95.30
รวม		64	100

จากตาราง 52 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้มีจำนวน 64 คน แยกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 81.30 และต่ำกว่า 2.50 ลงมา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และวุฒิต่างวิชาชีพครูจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70 วุฒิอื่น ๆ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 95.30

4.2 การวิเคราะห์หัตถ์คะแนนเป็นรายด้าน ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์หัตถ์คะแนนของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ดังแสดงในตาราง 53

ตาราง 53 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้าน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
บุคลิกภาพ	3.54	.61	1	มาก
การเตรียมการสอน	3.44	.67	2	ปานกลาง
การวัดผลและการประเมินผล	3.23	.63	3	ปานกลาง
วิธีสอน	3.21	.70	4	ปานกลาง
การใช้สื่อการสอน	3.11	.77	5	ปานกลาง
รวม	3.30	.61		ปานกลาง

จากตาราง 53 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขต มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมเท่ากับ 3.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพเท่ากับ 3.54 ด้านการเตรียมการสอนเท่ากับ 3.44 ด้านการวัดผลและการประเมินผลเท่ากับ 3.23 ด้านวิธีสอนเท่ากับ 3.21 ด้านการใช้สื่อการสอนเท่ากับ 3.11

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน แยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับที่ 1 ด้านการเตรียมการสอนเป็นอันดับที่ 2 ด้านการวัดผลและการประเมินผลเป็นอันดับที่ 3 ด้านวิธีสอนเป็นอันดับที่ 4 และด้านการใช้สื่อการสอนเป็นอันดับที่ 5

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน แยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

4.3 การวิเคราะห์ทักษะเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 54-57

ตาราง 54 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
ด้านบุคลิกภาพเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.69	.75	1	มาก
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	3.66	.81	2	มาก
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.61	.94	3	มาก
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	3.56	.97	4	มาก
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	3.55	.78	6	มาก
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.55	.82	6	มาก
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่วุ่นไหว	3.47	.99	7	ปานกลาง
อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	3.44	1.01	8	ปานกลาง
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.38	.90	9	ปานกลาง

จากตาราง 54 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั่วทุกวิทยาเขต มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเท่ากับ 3.69 อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอนเท่ากับ 3.66 อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิตเท่ากับ 3.61 อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพเท่ากับ 3.56 ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอนเท่ากับ 3.55 อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวเท่ากับ 3.47 อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิตเท่ากับ 3.44 อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอนเท่ากับ 3.38

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ อาจารย์แต่งกายเรียบร้อยเป็นอันดับที่ 1 ใช้ถ้อยคำสุภาพในการเรียนการสอนเป็นอันดับที่ 2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิตเป็นอันดับที่ 3.

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อพบว่าอันดับที่ 1-6 อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 55 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัตินี้พึงประสงค์ในการเตรียมการสอนเป็นรายชื่อ

คุณสมบัตินี้พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัตินี้ ที่พึงประสงค์
เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.89	.84	1	มาก
สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.59	.94	2	มาก
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.47	.80	3	ปานกลาง
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.41	.83	4	ปานกลาง
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต	3.17	.95	5	ปานกลาง
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	3.12	1.08	6	ปานกลาง

จากตาราง 55 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขต มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนเป็นรายข้อ พบว่าคุณสมบัติด้านการเตรียมการสอน เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน เท่ากับ 3.87 สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้เท่ากับ 3.59 บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงานเท่ากับ 3.47 สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้เท่ากับ 3.41 เตรียมห้องเรียนให้พร้อม และเหมาะสมกับวิชาที่จะสอนเท่ากับ 3.12

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้เป็นอันดับที่ 2 บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 56 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน การวัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	3.45	.95	1	ปานกลาง
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้า	3.44	1.07	2	ปานกลาง
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.39	.87	3	ปานกลาง
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.34	.95	4	ปานกลาง
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผน				
การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	3.25	.71	5	ปานกลาง
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือ				
การปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.20	.96	6	ปานกลาง
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.94	.91	7	ปานกลาง
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.80	.80	8	ปานกลาง

จากตาราง 56 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขต มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่าคุณสมบัติด้านการวัดผลและการประเมินผล ซึ่งแจ้งข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ เท่ากับ 3.45 การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้าเท่ากับ 3.44 มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำเท่ากับ 3.39 สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์เท่ากับ 3.34 การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์ และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียนเท่ากับ 3.25 มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ เท่ากับ 3.20 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิดเท่ากับ 2.94 ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอนเท่ากับ 2.80

เมื่อพิจารณาอันดับที่คุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ ปฏิบัติงานให้นิสิตทราบเป็นอันดับที่ 1 ซึ่งแจ้งหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้าเป็นอันดับที่ 2 มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่คุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 57 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
วิธีสอนเป็นรายข้อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน อย่างละเอียดและชัดเจน	3.58	.83	1	มาก
อธิบายหลักการในวิชาศิลปะศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.53	.80	2	มาก
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.47	.96	3	ปานกลาง
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติม ความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	3.38	.88	4	ปานกลาง
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่าง น่าสนใจ	3.28	.93	5	ปานกลาง
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่าย	3.16	.96	6	ปานกลาง
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	3.06	.94	7	ปานกลาง
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	3.05	1.06	8	ปานกลาง
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.98	1.05	9	ปานกลาง
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	2.62	.92	10	ปานกลาง

จากตาราง 57 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขต มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า คุณสมบัติด้านวิธีสอน สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานเท่ากับ 3.58 อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนเท่ากับ 3.53 สิ่งงานที่เหมาะสม กับการความสามารถของผู้เรียนเท่ากับ 3.47 สามารถสอ่ดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุน และ เพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้นเท่ากับ 3.38 สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทาง ด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจเท่ากับ 3.28 สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย เท่ากับ 3.16 มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิตเท่ากับ 3.06 สามารถ ทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่างเท่ากับ 3.05 ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิต อย่างใกล้ชิดเท่ากับ 2.98 มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียนเท่ากับ 2.62

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 อธิบายหลักการ ในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนเป็นอันดับที่ 2 สิ่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของ ผู้เรียนเป็นอันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก 2 ข้อ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 58 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
การใช้สื่อการสอนเป็นรายชื่อ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับ คุณสมบัติ ที่พึงประสงค์
เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.38	.79	1	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	3.17	.98	2	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของ ผู้เรียน	3.14	.99	3	ปานกลาง
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	3.08	1.03	4	ปานกลาง
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	3.06	.83	5	ปานกลาง
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	3.05	1.00	6	ปานกลาง
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.02	1.02	7	ปานกลาง
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อ การสอน	2.97	1.17	8	ปานกลาง

จากตาราง 58 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขต มีค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า คุณสมบัติด้านการใช้สื่อ เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนเท่ากับ 3.38 เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดีเท่ากับ 3.17 เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และ ประสบการณ์ของผู้เรียนเท่ากับ 3.14 เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนเท่ากับ 3.08 อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้าเท่ากับ 3.06 เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อ การสอนเท่ากับ 3.05 เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันเท่ากับ 3.02 นำทรัพยากร ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอนเท่ากับ 2.97

เมื่อพิจารณาอันดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า สูงสุด 3 อันดับคือ เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนเป็นอันดับที่ 1 เลือกสื่อที่อยู่ใน สภาพดีเป็นอันดับที่ 2 เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนเป็น อันดับที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นระดับที่ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแยกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ ในระดับปานกลางทุกข้อ

4.4 การเปรียบเทียบทักษะเป็นรายด้าน ดังแสดงในตาราง 59

ตาราง 59 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 57 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเตรียมการสอน	3.40	0.66	3.64	0.68	-1.13
วิธีสอน	3.20	0.66	3.24	0.85	-0.17
การใช้สื่อการสอน	3.05	0.71	3.35	1.01	-1.23
การวัดผลและการประเมินผล	3.24	0.58	3.16	0.85	0.43
บุคลิกภาพ	3.50	0.57	3.73	0.78	-1.18
รวม	3.28	0.56	3.41	0.80	-0.70

จากตาราง 59 แสดงว่า ทักษะของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขต เมื่อพิจารณาคูณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 3.28 < \bar{X} = 3.41$)

ตาราง 60 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	ทางวิชาชีพครู (N = 3 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 61 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การเตรียมการสอน	3.78	0.42	3.43	0.68	0.89
วิธีสอน	3.53	1.15	3.20	0.68	0.82
การใช้สื่อการสอน	3.88	1.12	3.07	0.74	1.79
การวัดผลและการประเมินผล	3.21	0.94	3.23	0.62	-0.05
บุคลิกภาพ	3.89	1.12	3.53	0.58	0.53
รวม	3.65	1.00	3.28	0.59	1.02

จากตาราง 60 แสดงว่า ทัศนคติของนิสิตต่ออาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขต เมื่อพิจารณาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น ๆ รวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 3.65 > \bar{X} = 3.28$)

4.5 เปรียบเทียบทักษะเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 61-70

ตาราง 61 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะนิตินิเทศรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 52 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต	3.14	0.97	3.33	0.89	-0.65
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.44	0.80	3.58	0.79	-0.55
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	3.29	0.78	3.92	0.70	-2.45*
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	3.08	1.06	3.33	1.16	-0.74
สามารถแนะนำตำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.54	0.98	3.82	0.72	-0.98
เปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.90	0.87	3.83	0.72	0.26

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 61 แสดงว่าอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรวมทุกวิทยาเขต ในทักษะของนิสิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา พบว่าสามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 62 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในวิธีสอน
เป็นรายชื่อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 52 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.54	0.80	3.50	0.80	0.15
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน	3.60	0.85	3.50	0.80	0.36
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	3.14	0.99	3.25	0.87	-0.37
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.50	0.92	3.33	1.16	0.54
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะได้อย่างน่าสนใจ	3.23	0.85	3.50	1.24	-0.90
สามารถสอรรถความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้ เข้าใจยิ่งขึ้น	3.35	0.84	3.50	1.09	-0.54
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	3.04	1.07	3.08	1.08	-0.13
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.94	1.02	3.17	1.19	-0.67
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของนิสิต	3.10	0.91	2.92	1.08	0.59
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	2.62	0.93	2.67	0.89	-0.17

จากตาราง 62 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 2.50
ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 63 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการใช้
สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 52 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	3.00	0.79	3.33	0.99	-1.25
เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	3.29	0.70	3.75	1.06	-1.44
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและ สื่อการสอน	2.94	1.16	3.08	1.17	-0.38
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	2.87	0.97	3.67	0.99	-2.57**
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	3.14	0.99	3.33	0.99	-0.63
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	3.04	0.97	3.25	1.29	-0.64
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ ของผู้เรียน	3.14	0.91	3.17	2.34	-0.10
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	3.00	0.89	3.25	1.42	-0.58

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 63 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50
ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมาพบว่าคุณสมบัติด้านการใช้สื่อ เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์
ปัจจุบัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 64 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการ
วัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 52 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบ					
ล่วงหน้า	3.42	1.00	3.50	1.38	-0.22
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	2.98	0.80	2.75	1.29	0.59
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้					
รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.40	0.82	3.33	1.07	0.25
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชา					
หรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.27	0.93	2.92	1.08	1.15
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.79	0.80	2.83	0.84	-0.17
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาใน					
แผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	3.29	0.72	3.83	0.67	0.90
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	3.46	0.92	3.42	1.16	0.15
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.33	0.81	3.42	1.44	-0.21

จากตาราง 64 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50
ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา พบว่า คุณสมบัติด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่าง
ไม่มากนักทางสถิติ

ตาราง 65 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติรวมนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
บุคลิกภาพเป็นรายข้อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป (N = 52 คน)		ต่ำกว่า 2.50 ลงมา (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.27	0.87	3.83	0.94	-2.00 *
อาจารย์มีน้ำใจ เสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	3.33	1.00	3.92	0.90	-1.87
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	3.50	0.96	3.83	1.03	-1.07
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	3.52	0.90	4.00	1.04	-1.62
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหว	3.44	0.90	3.58	1.38	-0.34
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	3.71	0.67	3.58	1.08	0.35
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	3.67	0.78	3.58	0.90	0.35
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน					
เข้าใจง่าย	3.54	0.70	3.58	2.08	-0.14
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.52	0.80	3.67	0.89	-0.56

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 65 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50
ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา พบว่าอาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอนแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 66 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการเตรียมการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 52 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต	3.33	0.58	3.16	0.97	0.30
บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน	3.67	0.58	3.46	0.81	0.44
สามารถจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีได้	4.00	1.00	3.38	0.82	1.27
เตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอน	4.00	1.00	3.08	1.07	1.45
สามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้	3.67	0.58	3.59	0.96	0.14
เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.00	2.00	3.88	0.84	0.23

จากตาราง 46 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ พบว่า คุณสมบัติด้านการเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 67 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในวิธีสอน
เป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 52 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่าง ชัดเจน	3.67	1.16	3.52	0.79	0.30
สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการ ปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน	3.67	1.53	3.57	0.81	0.19
สามารถสอนเรื่องที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่าย	3.33	1.53	3.15	0.95	0.32
สั่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	4.00	1.00	3.44	0.96	0.98
สามารถนำเสนอความรู้และคุณค่าทางด้านศิลปะ ได้อย่างน่าสนใจ	4.00	1.00	3.25	0.93	1.38
สามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและ เพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น	4.00	1.00	3.34	0.87	1.26
สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นิสิตดูเป็นตัวอย่าง	3.33	1.53	3.03	1.05	0.48
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	3.33	1.53	2.97	1.03	0.59
มีความสนใจเข้าร่วมในโครงการกิจกรรมพิเศษของ นิสิต	3.33	1.16	3.05	0.94	0.51
มีความเอาใจใส่ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	2.67	0.58	2.62	0.93	0.08

จากตาราง 67 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีจุดทางวิชาชีพครู และวิธีอื่น ๆ พบว่า
คุณสมบัติด้านวิธีสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 68 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการใช้สื่อการสอนเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน	ทางวิชาชีพครู (N = 52 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์ได้กำหนดในการใช้สื่อล่วงหน้า	4.00	1.00	3.02	0.81	2.05
เลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน	4.00	1.00	3.34	0.77	1.42
นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	3.67	1.16	2.93	1.15	1.07
เลือกใช้สื่อการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.00	1.00	2.96	1.00	1.75
เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี	3.67	1.53	3.15	0.96	0.89
เลือกสื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน	3.67	1.53	3.05	1.01	1.02
เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	4.00	1.00	3.10	0.98	1.52
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	4.00	1.00	3.00	0.98	1.72

จากตาราง 68 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ พบว่า คุณสมบัติด้านการใช้สื่อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 69 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการ
วัดผลและการประเมินผลเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ทางวิชาชีพครู (N = 52 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบ					
ล่วงหน้า	3.67	1.53	3.43	1.06	0.38
ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด	3.33	1.53	2.92	0.88	0.77
มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้					
รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ	3.67	1.53	3.38	0.84	0.56
มีการสอบถามความเข้าใจของผู้เรียนในเนื้อหาวิชา					
หรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.33	1.53	3.20	0.95	0.24
ได้มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการสอน	2.67	0.58	2.80	0.81	-0.29
การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาใน					
แผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน	2.67	0.58	3.28	0.71	-1.47
ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ	3.00	1.00	3.48	0.96	-0.84
สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.34	0.58	3.34	0.96	-0.02

จากตาราง 69 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ พบว่า
คุณสมบัติด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 70 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน
บุคลิกภาพเป็นรายชื่อ จำแนกตามวุฒิ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ	ทางวิชาชีพครู (N = 52 คน)		วุฒิอื่น ๆ (N = 12 คน)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
อาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอน	3.67	1.53	3.36	0.88	0.57
อาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิต	3.33	1.53	3.44	0.99	-0.18
อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพ	4.33	0.58	3.52	0.98	1.42
อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต	4.33	1.16	3.57	0.92	1.38
อาจารย์มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหว	4.00	1.00	3.44	0.99	0.95
อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.00	1.00	3.67	0.75	0.73
อาจารย์ใช้ถ้อยคำที่สุภาพในการเรียนการสอน	4.00	1.73	3.64	0.75	0.36
ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาที่ชัดเจน					
เข้าใจง่าย	3.67	1.53	3.54	0.74	0.14
อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน	3.67	1.16	3.54	0.81	0.26

จากตาราง 70 แสดงว่า อาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ พบว่า
คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.6 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นทัศนะและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ทัศนะจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขต ในทัศนะของนิสิตเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เลือกมาจำนวน 64 คน จากจำนวนเต็ม 74 คน พบประเด็นที่ควรนำมาเสนอเพื่อพิจารณาคังนี้

4.6.1 สิ่งทีนิสิตชอบเกี่ยวกับการเตรียมการสอนของอาจารย์ อาจารย์มีประสบการณ์ในการสอน ในการทดลองปฏิบัติมาก่อนด้านวิธีสอนเป็นกันเอง สอนแบบอภิปรายและสาธิตด้านการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ชอบที่อาจารย์เตรียมทดลองทำมาเป็นตัวอย่างหรือมีผลงานเก่าของรุ่นพี่มาให้ดู ด้านการวัดผลและการประเมินผลนิสิตชอบที่มีการบอกหลักเกณฑ์ล่วงหน้าและพิจารณาจากการพัฒนาการเป็นรายบุคคล กำหนดเวลาให้แน่นอนชัดเจน ชอบสอบภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี บุคลิกภาพของอาจารย์แต่งกายสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์กับนิสิตดี

4.6.2 สิ่งทีนิสิตคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไขด้านการเตรียมการสอนวางแผนล่วงหน้าให้ชัดเจนขอให้มีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย วิธีสอนของอาจารย์ต้องการให้สอดคล้องกับความต้องการในชีวิตประจำวันของท้องถิ่น ราคาไม่แพง แต่ต้องการเทคนิคใหม่ ๆ กิจกรรมซ้ำเหมือนกันทุกปี ทำให้ไม่น่าสนใจ ต้องการให้สอนแบบสาธิตแบบอภิปราย ด้านการใช้สื่อของอาจารย์ต้องการให้อาจารย์ใช้สื่อเป็น เตรียมสื่อก่อนใช้ สื่อที่เก่าไม่ชัดเจนไม่ควรนำมาใช้ ต้องการการสารคดี ภาพยนตร์ หรือ VDO แสดงเทคนิคใหม่ ๆ สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อ มีอาจารย์บางท่านที่สอนโดยไม่มีสื่อหรือมีน้อยมาก ด้านการวัดผลและการประเมินผล ต้องการให้ชี้แจงหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน นิสิตมีส่วนร่วมรับรู้และเปิดเผย พิจารณาเป็นรายบุคคลตามการพัฒนาการวัดผลจากการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ส่วนมากดีอยู่แล้ว นอกจากบางท่านควรปรับปรุงด้านการแต่งกาย คำพูด และอารมณ์ต้องมั่นคงไม่วุ่นไหวง่าย

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้กล่าวถึงสรุปผลของการวิจัยเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตร ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตรใน 5 ด้านคือด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผล และในด้านบุคลิกภาพ
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของนิสิตวิทยาเขตบางแสน ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสนใน 5 ด้านคือด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผล และในด้านบุคลิกภาพ
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคาม ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคามใน 5 ด้านคือด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผล และในด้านบุคลิกภาพ
4. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของนิสิตรวมทุกวิทยาเขต ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทุกวิทยาเขตใน 5 ด้านคือด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผล และในด้านบุคลิกภาพ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทักษะต่อคุณสมบัติในการสอนของอาจารย์สอนวิชาเอกศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แยกต่างหาก
2. นิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และนิสิตที่มีวุฒิอื่น ๆ มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนวิชาศิลปศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แยกต่างหาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตระดับปริญญาตรีซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่สี่ของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากวิทยาเขตประสานมิตร 23 คน วิทยาเขตบางแสน 22 คน และวิทยาเขตมหาสารคาม 19 คน รวมเป็น 63 คน ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง โดยถือเอาจำนวนนิสิตที่มาเรียนในวันที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนของอาจารย์ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนของอาจารย์ในทัศนะของนิสิตที่ชอบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำการรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานควบคุมปริญญาบัตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมวิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางแสน และวิทยาเขตมหาสารคาม

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานควบคุมปริญญาบัตร พร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเพื่อแจกให้นิสิตซึ่งใช้กับแบบสอบถาม ไปส่งด้วยตัวเองที่วิทยาเขตประสานมิตร วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2532 โดยฝากไว้ให้กับประธานควบคุมปริญญาบัตรให้ช่วยเก็บจากนิสิตเท่าที่จะหาได้ในวันนั้น ได้ขอคืนวันรับแบบสอบถามคืนในวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2532

นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานควบคุมปริญญาบัตร พร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเพื่อแจกให้นิสิตซึ่งใช้กับแบบสอบถาม ไปส่งด้วยตัวเองที่วิทยาเขตบางแสน วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2532 โดยขอใช้แบบสอบถามกับนิสิตเท่าที่จะหาได้ในวันนั้น ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีตอบแบบสอบถาม เมื่อนิสิตตอบแล้วผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้บางส่วน และบางส่วนได้ขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมให้เก็บส่งตามมาภายหลังทางไปรษณีย์

นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานควบคุมปริญญาบัตร พร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเพื่อแจกให้นิสิตซึ่งใช้กับแบบสอบถาม ไปส่งด้วยตัวเองที่วิทยาเขตมหาสารคาม วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2532 โดยขอใช้แบบสอบถามกับนิสิตเท่าที่จะหาได้ในวันนั้น ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีตอบแบบสอบถาม เมื่อนิสิตตอบแล้วผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้บางส่วน และบางส่วนได้ขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมให้เก็บส่งตามมาภายหลังทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

4.1 คำร้อยละ ใช้คิดเกี่ยวกับสถานภาพของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต จำแนกเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาในระดับการศึกษามัธยมศึกษา

4.2 คำร้อยละ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่ใช้คิดค่าระดับที่ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ ในการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.3 การทดสอบค่าที (t-test) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวุฒิสูงสุก่อน เข้าศึกษาในระดับการศึกษาบัณฑิต

สรุปผลการศึกษากันว่า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต สรุปผลการศึกษากันว่าที่สำคัญได้ดังนี้

1. ทัศนะนิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนของอาจารย์

1.1 นิสิตมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ และด้านการเตรียมการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิธีสอน การวัดผลและการประเมินผล และด้านการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 นิสิตมีทัศนะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทุกด้านมากกว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการเตรียมการสอนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผลด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 นิสิตที่มีวุฒิต่างกันมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ทักษะนิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์

2.1 นิสิตมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2.2 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ /

3. ทักษะนิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนของอาจารย์

3.1 ทักษะที่มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก และด้านการเตรียมการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านวิธีสอนอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ลงมามีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทุกด้านมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมามีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการใช้สื่อการสอนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นิสิตที่มีวุฒิต่างกันมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์การสอนทุกด้านมากกว่านิสิตที่มีวุฒิอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการใช้สื่อการสอนมากกว่านิสิตที่มีวุฒิอื่น ๆ ส่วนด้านการเตรียมการสอนด้านวิธีสอน, ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน นิสิตที่มีวุฒิต่างกันมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

✓ 4. ทักษะนิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์

4.1 นิสิตมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ, ด้านการเตรียมการสอน, ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านวิธีสอนอยู่ในระดับมาก และด้านการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 นิสิตที่มีวุฒิต่างกันมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทักษะของนิสิต ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายออกเป็น 4 ตอนคือ ทักษะที่พึงประสงค์ในการสอนของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตร ทักษะที่พึงประสงค์ในการสอนของนิสิตวิทยาเขตบางแสน ทักษะที่พึงประสงค์ในการสอนของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคาม และทักษะที่พึงประสงค์ในการสอนของนิสิตรวมทุกวิทยาเขตดังต่อไปนี้

1. หัตถ์ที่พึงประสงค์ในการสอนของนิสิตวิทยาเขตประสานมิตร ผลการวิจัยเกี่ยวกับหัตถ์ที่พึงประสงค์ในการสอนสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 นิสิตวิทยาเขตประสานมิตรมีหัตถ์ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอน โดยส่วนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) การที่นิสิตมีหัตถ์ที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาเขตประสานมิตรเป็นสถาบันที่ผลิตนิสิตเพื่อออกไปเป็นครูเป็นอาจารย์ ดังที่อาจารย์ให้ทำงานวิจัยให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยการเปิดอบรมครูศิลปศึกษาและเป็นวิทยากรในโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอ ทำให้อาจารย์มีประสบการณ์และตระหนักถึงคุณสมบัติที่พึงประสงค์เป็นอย่างดี นอกจากนั้นแล้วอาจารย์มีภาระหน้าที่มากมีการเรียนการสอนหลายหลักสูตร ทั้งยังมีหน้าที่ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และมีบทบาทของนักวิชาการการศึกษา จำเป็นต้องให้บริการต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรรณ วิไลรัตน์ (2528 : 68) เมื่อภาระงานที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป ทำให้อาจารย์มีเวลาเตรียมการสอนวัสดุอุปกรณ์น้อย

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีหัตถ์ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนอยู่ในระดับมากสองด้านคือด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.65$) และด้านการเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ การที่นิสิตมีหัตถ์ต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนอยู่ในระดับมากทั้งสองด้านอาจเป็นเพราะว่า อาจารย์มีความกระตือรือร้นและศรัทธาในวิชาชีพมาก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต บุคลิกภาพที่อยู่ในระดับมากนี้เองทำให้นิสิตมีความรู้สึกที่ดีเกิดความเคารพนับถือศรัทธาอาจารย์ สอดคล้องกับ มงคล แก้วพวงงาม (2528 : 24) ที่กล่าวถึงความศรัทธาต่ออาชีพครูต้องมีความเมตตากรุณา มานะอดทน เสียสละเอาใจใส่ต่อศิษย์ ด้านการเตรียมการสอน อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน ส่งผลให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี อาจารย์ให้ข้อมูลย้อนกลับและการเสริมแรงทางการเรียน เช่น เมื่อมีการทำรายงานหรือการสอบตรวจเสร็จแล้วรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนรู้ และมีการชี้แจงด้วยว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านวิธีสอน ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการวัดผลและการประเมินผล ($\bar{X} = 3.33$) และด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.27$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

ปานกลางทุกด้านตามลำดับที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าธรรมชาติของวิชาในสาขาที่ต้องการทักษะ ต้องการความรู้ความชำนาญทางด้านการปฏิบัติการนั้น ความสำคัญของการสอนต่างกับด้านความเข้าใจ จึงเป็นสิ่งที่อาจารย์เห็นว่า น่าที่จะได้ปล่อยให้นักศึกษาค้นคว้าหาความชำนาญด้วยประสบการณ์ของตนเองจากหนังสือตำราเอกสารการสอนอื่น ๆ นอกเวลาเรียน แต่ทั้งนี้ อาจารย์ได้อธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ด้านการใช้สื่อการสอนเลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนอยู่ในสภาพดี ด้านการวัดผลและการประเมินผล อาจารย์ได้ชี้แจงข้อบกพร่องให้นักศึกษารับทราบ สามารถปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ การพิจารณาตามลำดับที่ได้ปานกลางนั้น เหตุใดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร อาจเป็นไปได้ที่น่าจะตั้งข้อสังเกตคืองบประมาณที่ได้รับเกี่ยวกับสื่อการสอน การให้บริการความพร้อมทางด้านวัสดุครุภัณฑ์มีจำกัดโอกาสจะเบิกจ่ายใช้สอยไม่สะดวกเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อาจารย์ปรับปรุงวิธีสอนได้ไม่หลากหลายเท่าที่ควร มีประเด็นปัญหาที่น่าจะได้รับความสนใจปรับปรุงแก้ไขจากผู้บริหาร ในเรื่องการยืมยู่ของงบประมาณที่จัดซื้อวัสดุของผู้เชี่ยวชาญที่มารับบริการการสอนแบบสาธิต พบว่าการขอวัสดุอุปกรณ์แต่ละครั้งมีกระบวนการขั้นตอนที่ต้องใช้เวลามาก จนผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเหล่านั้นจะกลับอยู่แล้วยังได้สิ่งที่ต้องการมาสอนไม่ครบ ทำให้เสียโอกาสที่ดีไปมาก

1.2 นิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมามีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทุกด้านมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป ($\bar{x} = 3.98 > \bar{x} = 3.30$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่มีพื้นฐานทางการเรียนน้อย ต้องการความรู้ความเข้าใจทุกด้านมากกว่า สอดคล้องกับผลงานวิจัยของคูเชต และเคนนี่ (Ducette and Kenny. 1982 : 313) ได้แสดงให้เห็นจากผลการวิจัยของเขาว่าทัศนะของผู้เรียนที่มีต่อการสอนของอาจารย์จะถูกกำหนดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีพื้นฐานน้อย มีความเข้าใจช้า ขาดประสบการณ์และทักษะ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนการเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมามีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการเตรียมการสอนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป ($\bar{X} = 4.25 > \bar{X} = 3.39$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตจำเป็นต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับทฤษฎี การชี้แจงแผนการเรียน และแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิตบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน พบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา ต้องการให้อาจารย์เตรียมการสอนอย่างดีเพราะจะทำให้ นิสิตเข้าใจจากการวางแผนการเรียนได้อย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจหมายรวมถึงนิสิตที่มีพื้นฐานทางการเรียนน้อยก็สามารถเตรียมหาหนังสือเอกสารการเรียนค้นคว้าวางแผนการเรียนล่วงหน้าว่าควรทำความเข้าใจในคาบต่อไปเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง นอกจากนั้น นิสิตต้องการให้บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนก่อนปฏิบัติงาน เพราะนั้นย่อมหมายถึงนิสิตต้องการความเข้าใจที่ตรงกันถึงจุดประสงค์หลัก ส่วนจุดประสงค์รองของนิสิตต้องการอิสระที่จะคิดค้นหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกซึ่งอาจนำไปประยุกต์ความรู้กับเนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับสภาพการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฮูเวอร์ (Hoover, 1980 : 339 Citing Doyle and Whitely, 1974) ได้สรุปว่า อาจารย์สามารถเสนอเนื้อหาได้ชัดเจน มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน ทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน สนใจวิชาที่สอนจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น

ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอนด้านการใช้สื่อการสอน ด้านวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การอธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียน ได้อย่างชัดเจน ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียด สอดคล้องกับการจัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ ของ มงคล แก้วพวงงาม (2528 : 89) ได้กล่าวไว้ว่า คุณสมบัติด้านการสอน มีความสำคัญเป็นอันดับที่หนึ่ง ด้านวิชาการเป็นอันดับที่สอง

นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมาต้องการให้อาจารย์ติดตามดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตมีปัญหาในการเรียนโดยเฉพาะชั้นลงมือปฏิบัติงาน นิสิตต้องการความมั่นใจว่าสิ่งที่ทำถูกต้องหรือไม่ควรแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง คำแนะนำและข้อเสนอแนะบางประการอาจทำให้นิสิตคลายความกังวลสับสน และกระจ่างในปัญหานั้น ๆ ด้านการใช้สื่อการสอน เลือกสื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน หันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสม นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา นิสิตต้องการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎีในขณะเดียวกัน ผลงานต้องสามารถดึงดูดความสนใจ เป็นที่ต้องการในเรื่องของประโยชน์ใช้สอยและทำรายได้ให้กับนิสิตเป็นความภาคภูมิใจที่นิสิตได้รับจากการประเมินผลตัวเองกับตลาด ในขณะเดียวกันด้านการวัดผลและการประเมินผลของอาจารย์ นิสิตต้องการชี้แจงหลักเกณฑ์ล่วงหน้าดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด สามารถปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ นิสิตกลัวเรื่องการให้คะแนนกับการทำงาน ในขณะเดียวกันมีปัญหายากให้ช่วยแก้ปัญหาระหว่างการทำงาน วิธีสอนที่ต้องการให้เหมาะสมกับสถานการณ์น่าจะมาจากปัญหาของธรรมชาติของวิชาที่สอนเป็นวิชาปฏิบัติ นิสิตต้องการแก้ปัญหาเรื่องความกตัญญูสร้างสรรค์เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี ด้านบุคลิกภาพอาจารย์มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมามีความต้องการให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการติดตามผลการเรียน การทำงานอย่างใกล้ชิดมากขึ้น เพราะนิสิตเรียนข้ามมีปัญหาลึกต้องการความชัดเจนภาษาเข้าใจง่าย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิตในขณะเดียวกันนิสิตรู้ตัวว่าอาจารย์ทำให้เหนื่อยต้องออกสอนหรือการย้ายการทบทวนบ่อย ๆ ฉะนั้นอาจารย์ต้องมีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวง่าย การแสดงอารมณ์โกรธไม่พอใจเบื่อก่อนหน้าจะเป็นสิ่งที่ทำให้นิสิตไม่กล้าเข้าใกล้กลัวที่จะซักถามถึงปัญหาต่าง ๆ การเรียนการสอนจะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (วินัย โสมคี.

2529 : 142)

1.3 นิสิตวิทยาเขตประสานมิตรที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู และวุฒิอื่น ๆ มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้านและเป็นรายด้านของการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพครูมีทักษะรวมต่ำกว่า ($\bar{X} = 2.63 < \bar{X} = 3.45$) นิสิตวุฒิอื่น ๆ โดยทั่วไปทุกด้านต่ำกว่าเพียงเล็กน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตที่มีภูมิลำเนาทางวิชาชีพครูมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์มากกว่านิสิตคนอื่น ๆ

ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน สามารถอธิบายชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน ภูมิลำเนาทางวิชาชีพครูและคนอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีภูมิลำเนาทางวิชาชีพครูต้องการมากกว่า อาจเป็นเพราะว่านิสิตคำนึงถึงหลักการเตรียมการสอนอันเป็นแบบอย่างที่ดีมาากแล้วในชั้นวุฒิประสบการณ์เดิม จึงมองเห็นความแตกต่างของลำดับขั้นตอนในการทำงานมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยุกา อุดมศักดิ์ และคนอื่น ๆ (2520 : 13 - 14) กล่าวว่า รูปแบบและวิธีการสอนของสถาบันฝึกหัดครูนั้นแม้จะรู้เนื้อหาเป็นอย่างดีก็ตาม ส่วนมากมีวิธีการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีพอ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน ภูมิลำเนาทางวิชาชีพครูและคนอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดี สื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน นิสิตที่มีภูมิลำเนาทางวิชาชีพครูมีความต้องการมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอื่น ๆ โดยแตกต่างกันเล็กน้อย

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ ภูมิลำเนาทางวิชาชีพครู และคนอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีความตั้งใจและอกทนในการสอน เสนอแนะวิธีแก้ปัญหให้กับนิสิต ใช้ถ้อยคำสุภาพในการเรียนการสอน ใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ให้ความเป็นอันเองกับนิสิต การทำงานปฏิบัติร่วมกันนาน ๆ อาจารย์อาจต้องการให้นิสิตคิดค้นหาวิธีแก้ปัญหเองบ้างเพื่อที่จะได้เรียนรู้แบบลองผิดลองถูกเป็นประสบการณ์ตรง ซึ่งจะได้ติดตามหาวิธีแก้ไขต่อไปในภายหน้า นิสิตต้องการให้ใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่ายและชัดเจน อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ต้องการให้คุ้นเคยกับศัพท์เทคนิคเป็นการย้ำหรือทบทวนการเรียนการสอน ซึ่งนิสิตต้องติดตามจากการสอนและการประเมินผลขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ นิโบล นิมกังรัตน์ และคนอื่น ๆ (2526 : 70) พบว่านิสิตที่เคยมีประสบการณ์ทางวิชาชีพครูกับนิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางวิชาชีพครู ประเมินพฤติกรรมการ

สอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การศึกษาพฤติกรรมการสอนโดยทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร โดยปิ่นวดี จิระนารุรักษ์ (2519 : 35) พบว่าพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณน้อยคือ พฤติกรรมการสอนด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลน้อยที่สุด

2. ทักษะที่พึงประสงค์ในการเรียนของนิสิตวิทยาเขตบางแสน ผลการวิจัยเกี่ยวกับทักษะที่พึงประสงค์ในการสอนสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 นิสิตวิทยาเขตบางแสน มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนโดยส่วนรวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์มีความสามารถในการสอน มีประสบการณ์การสอนอยู่ในระดับมาตรฐาน ข้อควรคำนึงถึงอันเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสามารถในการสอนมิได้อยู่กับอาจารย์เพียงอย่างเดียว หากแต่ขึ้นกับสภาพแวดล้อม ภาระหน้าที่ ผลงานทางวิชาการ การให้บริการแก่สังคมซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอน เพราะเมื่อสภาพแวดล้อมไม่ดีแรงจูงใจในการเรียน ความสนใจใคร่รู้ส่วนหนึ่งจะเสียไป โดยเฉพาะพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในห้องเรียนจะส่งผลสะท้อนต่อการเรียนของนิสิตของนิสิตมากที่สุด แพลนเคอร์ส (Flandens. 1970 - 13 - 31)

เมื่อพิจารณาการสอนเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการเตรียมการสอน เปิดโอกาสให้นิสิตตามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าอาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนมานาน อธิบายละเอียดทุกขั้นตอน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โรไมน์ (Romine. 1974 : 139 - 143) ที่กล่าวถึงการจัดการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ซึ่งแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษابรรยากาศเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นนั้น การเตรียมห้องเรียนให้พร้อมและเหมาะสมกับวิชาที่จะสอนจึงเป็นเรื่องจำเป็นและควรให้ความสำคัญ

เมื่อพิจารณาการสอนเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านบุคลิกภาพ อาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอนอยู่ในระดับมากอาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อยอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์มีความ

พร้อมในการสอนอยู่มาก ความกระตือรือร้นในการสอน แสดงออกให้เห็นถึงความสนใจเป็นคุณลักษณะที่ดีเป็นตัวอย่างแก่นิสิต เพื่อให้นิสิตเข้าตรงเวลาด้วย การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยนั้น อาจารย์แต่งกายเหมาะสมกับวัยและโอกาส เนื่องจากต้องสอนภาคปฏิบัติ ซึ่งต้องการความคล่องตัวในการทำงาน จึงมักใส่ชุดสบาย ๆ ไม่พิถีพิถันมากนัก แต่มีความสุภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ มงคล แก้วพวงงาม (2528 : 24) ที่กล่าวว่า อาจารย์ผู้สอนศิลปศึกษานั้นนอกจากจะมีความรู้แล้ว ควรมีบุคลิกภาพที่ดีแก่ พุทธศาสนิกชน ชั่วเวลาที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยเฉพาะการแต่งกายนั้นควรเป็นผู้ที่สามารถ เลือกสีเลือกแบบได้เหมาะสมกับวัยและโอกาสบอกถึงรสนิยมอันดีเสริมสร้างศรัทธาแก่ผู้เรียน (อารี สุทธิพันธ์. 2527 : 23 - 28) บุคลิกภาพที่เอื้อต่อการสอนศิลปศึกษาและสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา จะทำให้การเรียนการสอนเพลิดเพลิน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

ส่วนการพิจารณาการสอนด้านอื่น พบว่านิสิตมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการวัดผลและการประเมินผล การออกข้อสอบตรงกับเรื่องจุดประสงค์และเนื้อหาในแผนการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นภาคเรียน มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนมีความรู้และความชำนาญในสาขาที่สอน ความเอาใจใส่ดูแลติดตามผลสืบหน้า วิชาศิลปศึกษานเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ ควรจะกระทำต่อเนื่องสม่ำเสมอ นิสิตตั้งใจและสนใจเมื่ออาจารย์ผู้สอนดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด แต่อาจารย์ปล่อยให้นิสิตทำงานเองหลังจากได้อธิบายให้ฟังและมอบหมายงานแล้ว โดยหวังจะให้นิสิตมีสมาธิและอิสระในการทำงานเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ รัชนี ชัยบุตร (2526 : 10) กล่าวถึงความสนใจเสียสละเอาใจใส่ต่อศิษย์ และมีศรัทธาต่ออาชีพ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เมื่อพิจารณาการสอนด้านวิธีสอน นิสิตมีทัศนะที่พึงประสงค์ พบว่า สามารถอธิบาย ชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจน อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ได้มีประสบการณ์ทางการทดลองปฏิบัติการมาก่อน จนสามารถชี้กระบอกการผลิตในขั้นตอนได้อย่างชัดเจน ความชำนาญของอาจารย์ทางด้านปฏิบัติการ ทำให้อาจารย์เข้าใจถึงปัญหาในการผลิตเป็นอย่างดี การสอนของอาจารย์เน้นไปทางด้านทฤษฎีมากกว่างานปฏิบัติ ทั้งนี้มีปัญหา

หลายประการในการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ในการสอนมีไม่เพียงพอ เนื่องจากอุปกรณ์เก่าชำรุดไม่ได้รับการบำรุงรักษาและงบประมาณซื้อใหม่ไม่เพียงพอ การสอนแบบสาธิตและปฏิบัติการจึงมีน้อยขึ้นในแต่ละภาคการศึกษา อาจารย์ผู้สอนส่วนมากจะสาธิตเพียงสังเขปแล้วหาตัวอย่างสำเร็จรูปมาประกอบ เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาในการปฏิบัติงานของนิสิต

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้พบว่า ทักษะของนิสิตต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอน การเลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนอาจารย์ได้กำหนดการใช้สื่อล่วงหน้าอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าสื่อที่สำคัญที่สุดในการสอนคือ กระดานดำ สื่ออื่น ๆ เก่าและชำรุดมีน้อยขึ้นไม่สะดวกในการใช้สอย อาจารย์จึงเลือกวิธีเตรียมการสอนแล้วอาจารย์ได้ตั้งประเด็นของเนื้อหาออกมาเพื่อจัดหาสื่อการสอนให้สอดคล้องและได้จัดเตรียมแผนงานการสอนล่วงหน้าเพื่อให้นิสิตช่วยจัดห้องเตรียมอุปกรณ์ เพื่อกระตุ้นให้นิสิตติดตามแผนการเรียน และมีประสบการณ์ในการจัดหาอุปกรณ์ร่วมกัน

2.2 นิสิตวิทยาเขตบางแสนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้านและรายด้านของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตมีทักษะที่พึงประสงค์เหมือนกันใกล้เคียงกัน วิธีสอนที่อาจารย์ใช้มากที่สุดคือการบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมภายหลังพฤติกรรม ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน และด้านเสริมแรงทางการเรียนมีน้อย สิ่งที่เป็นส่วนที่ดีของอาจารย์คือการใช้ภาษาและเสียง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน นิสิตที่มีผลการเรียนสูงและต่ำ มีทักษะคล้ายคลึงกันในการเรียนการสอนของอาจารย์ มีผลทำให้การสำรวจจากทักษะของนิสิตอยู่ในระดับใกล้เคียงกันไม่แตกต่างกันมากนัก

ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านวิธีสอน ในทักษะของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าสามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียด และชัดเจน สิ่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์มากกว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตมีความกระตือรือร้นและคาดหวังสิ่งที่จะได้รับจากการสอนของอาจารย์มากกว่าที่อาจารย์ ให้นิสิตต้องการให้สอนแบบสาธิต อภิปรายและสอนเน้นไปทางปฏิบัติการมากกว่าที่สอนทางทฤษฎี นอกจากนี้แล้วนิสิตยังต้องการให้แนะนำคำราและเอกสารประกอบการให้มากขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้าน การใช้สื่อการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทักษะอยู่ในระดับใกล้เคียง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตมีทักษะอย่างเดียวกันเหมือนกันในการปรับปรุงใช้สื่อล่วงหน้า การเลือกสื่อการสอนให้ สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน นิสิตให้ทักษะในส่วนนี้ว่าอาจารย์ใช้สื่อกระดานคำเป็นส่วนมาก สื่อ ที่ใช้เก่าไม่ชัดเจน อาจารย์ใช้ไม่คล่อง ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้าน การวัดผลและการประเมินผล โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า 2.50 ขึ้นไป มากกว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา คิดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ ได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนทำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ผู้สอนส่วนมากชี้แจงหลักเกณฑ์การวัดและการประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้าด้วยวาจา หลังจากการสอนภาคทฤษฎีเสร็จและเริ่มลงมือปฏิบัติ โดยแจ้งไว้ในคู่มือหรือเอกสารการสอนเพื่อ ความสะดวกและนิสิตได้ทราบหลักเกณฑ์ ทำให้เคร่งครัดในการทำงานมากขึ้น ซึ่งอาจารย์ผู้สอน ถือเรื่องการส่งงานตรงเวลาเป็นเกณฑ์ในการประเมินผลงานส่วนหนึ่งด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ วินัย โสมกิต (2529 : 64) เป็นการฝึกให้นิสิตเป็นคนตรงต่อเวลา เมื่ออาจารย์ผู้สอนส่วนน้อยชี้แจงขณะ ปฏิบัติงานและไม่ได้ชี้แจงใด ๆ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาหลังจากการสอน เมื่ออาจารย์ผู้สอนประเมิน ผลงานเป็นคะแนนทำให้นิสิตโต้แย้งได้

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาทักษะของนิสิตต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป มากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ต่ำกว่า 2.50 ลงมา ในการเรียนการสอนอาจารย์ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนแต่งกายดีและสามารถเลือกแบบได้เหมาะสมกับวัยและโอกาสพอสมควร มีอาจารย์ผู้สอนบางคนพับแขนเสื้อขณะสอนบรรยายบางครั้งกราว และบางคนสวมรองเท้าแตะ เนื่องจากธรรมชาติของวิชาที่มีการฝึกปฏิบัตินั้น อาจารย์ต้องการความคล่องตัว การแต่งกายจึงต้องยืดหยุ่นไปกับการเรียนการสอน อาจารย์พูดจาสุภาพชัดเจน นอกจากอารมณ์ไม่ดีเป็นครั้งคราว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย โสมดี (2529 : 69) ได้แก้ไข้จากไม่สุภาพ เช่น ภู มิ่ง ล้อ อ้ว แต่เป็นเพียงบางโอกาสและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพราะไม่ใช่เรียกในขณะสอนหรือต่อหน้านิสิตอื่น ๆ จำนวนมาก แต่ได้ใช้กับนิสิตบางกลุ่มที่สนิทสนมคุ้นเคยกัน อาจารย์มีความขยัน อดทนในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีทั้งในเวลาสอนและภาระหน้าที่อันเป็นกรณีพิเศษในโอกาสต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

3. หัตนะที่พึงประสงค์ในการสอนของนิสิตวิทยาเขตมหาสารคาม ผลการวิจัยเกี่ยวกับหัตนะที่พึงประสงค์ในการสอนสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 นิสิตวิทยาเขตมหาสารคามมีหัตนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าอาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนมีทักษะ มีบุคลิกภาพ การเตรียมการสอนที่นิสิตมีหัตนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากและระดับปานกลางในหัตนะรวมนั้นชี้ให้เห็นถึงคุณภาพและมาตรฐานที่ดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตมีหัตนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนอยู่ในระดับมากในด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.80$) และด้านการเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.54$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ใช้ถ้อยคำสุภาพในการเรียนการสอน การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนทำให้นิสิตเกิดความรู้สึกประทับใจที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ อารี สุทธิพันธ์ (2527 : 23 - 28) บุคลิกภาพที่เอื้อต่อการเรียนการสอนศิลปศึกษา และสอดคล้องกับวิชาจะทำให้การเรียนการสอนเพลิดเพลินและดำเนินไปด้วยดี

ด้านการเตรียมการสอนพบว่าอาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงานสามารถแนะนำคำราเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาให้อยู่ในระดับมาก

ทำให้นิสิตได้เตรียมตัวในการเรียนและสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง นิสิตค้นคว้าความรู้จากการค้นคว้ามาออกแบบสร้างสรรค์และประยุกต์ให้เข้ากับเนื้อหาและกิจกรรมการสอนสืบเนื่องมาจากการที่อาจารย์ได้แนะนำตำราและเอกสาร

ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการวัดผลและการประเมินผล

($\bar{X} = 3.38$) ด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.38$) และด้านวิธีสอน ($\bar{X} = 3.34$) อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ได้มีการติดตามซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้นิสิตได้มีโอกาสรายงานผลการทำงานเป็นระยะ ๆ ในขณะเดียวกันนิสิตได้ปรึกษาหารือถึงปัญหาและวิธีแก้ปัญหา ซึ่งนิสิตต้องการทางเลือกที่ดี การที่อาจารย์ชี้แจงข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้นิสิตทราบ ช่วยให้นิสิตเข้าใจหลักเกณฑ์ที่ต้องไม่สับสน มีโอกาสปรับปรุงความเข้าใจและค้นหาวิธีการที่ดีกว่าในการปฏิบัติครั้งต่อ ๆ ไป

ด้านการใช้สื่อการสอนพบว่าอาจารย์ได้ทรัพยากรที่มีอยู่ในห้องดินมาใช้

เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจสนับสนุนทั้งจากภาครัฐบาลและเอกชน ภาควิชาศิลปหัตถกรรมมีผลงานเหล่านี้จัดแสดงไว้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งผลงานทางศิลปศึกษาของนิสิตรุ่นพี่และของอาจารย์ นอกจากนี้พบว่าอาจารย์ได้มีส่วนร่วมสร้างผลงานศิลปะในโอกาสต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ ทำให้นิสิตได้มีประสบการณ์ใกล้ชิดกับสื่อการสอน อาจารย์สามารถสอนโดยประยุกต์เนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับสภาพปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮูเวอร์ (Hoover, 1980 : 339 Citing Doyle and Whitely, 1974) ที่กล่าวถึง การกระตุ้นผู้เรียนให้คิด และประยุกต์เนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพดีอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านวิธีสอน พบว่าอาจารย์สั่งงานเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนสามารถอธิบายชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดชัดเจนอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการอธิบายและชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดและชัดเจนมาก การทดลองสาธิตหรือปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่างนั้น อาจารย์ได้ปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับนิสิตด้วย ทำให้นิสิตเห็นขั้นตอนการปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยเฉพาะนิสิตที่แก้ปัญหาบางเรื่องไม่ได้พอเห็นการสาธิตก็สามารถแก้ปัญหาได้

3.2 นิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมามีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนทุกด้านมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป ($\bar{X} = 4.16 > \bar{X} = 3.41$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีความสามารถในการเรียนช้ากว่าหรือมีพื้นฐานน้อยกว่าต้องการทุกด้านมากกว่าเพื่อขยายความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาตนเอง โดยนิสิตต้องการความพร้อมในการจัดแผนการเรียนการสอนเพื่อที่จะได้เตรียมวัสดุอุปกรณ์ล่วงหน้า ในขณะที่นิสิตอาจมีปัญหในการเรียนและการทำงาน ฉะนั้นนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจึงมีความต้องการทุกด้านโดยรวมมากกว่า

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการใช้สื่อการสอนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป ($\bar{X} = 4.44 > \bar{X} = 3.25$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตมีประสบการณ์ที่น้อย นิสิตต้องการให้อาจารย์หาวิธีการกระบวนการใหม่ ๆ การมอบงานที่สามารถดึงดูดความสนใจทันสมัย นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา ยังต้องการการสอนอย่างละเอียดถึงการประยุกต์ใช้สอยจากกิจกรรมเป็นรายได้

ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการเตรียมการสอนพบว่า อาจารย์ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ได้เตรียมการสอนเป็นอย่างดี นิสิตจึงมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน

ด้านวิธีสอน พบว่าอาจารย์อธิบายหลักการ วิธีการ และขั้นตอนในวิชา ศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีความต้องการทักษะที่พึงประสงค์มากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป ในเรื่องความสามารถ สอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น นิสิตต้องการ ความรู้ ต้องการขยายประสบการณ์เพื่อพัฒนาตนเองมากกว่า นิสิตจึงต้องการการปรับปรุงด้าน วิธีสอนเพิ่มขึ้น

ด้านการวัดผลและการประเมินผล พบว่า การชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมิน ผลให้นิสิตทราบล่วงหน้า การติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนิสิตอย่างใกล้ชิด แตกต่างกันอย่าง ไม่นับนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตมีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน คืออาจารย์ได้ ชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบล่วงหน้า โดยบอกถึงการวัดผลในด้านต่าง ๆ เช่น การตรงต่อเวลา การทำงานตรงจุดมุ่งหมาย ความสะอาดปราณีต เป็นต้น

ส่วนด้านบุคลิกภาพพบว่าอาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการสอนอาจารย์ มีน้ำใจเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาแก่นิสิตมีความแตกต่างอย่างไม่นับนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะอาจารย์พูดจาสุภาพชัดเจนเข้าใจง่าย แต่งกายก็เหมาะสมกับวัยและโอกาส การเข้า ห้องสอนตรงเวลา มีความอดทนในการปฏิบัติงาน ใจเย็นและสุขุมรอบคอบ หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส อยู่เสมอ แต่บางครั้งก็เคร่งขรึม อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นกันเองและช่วยเหลือแนะนำนิสิตที่มี ปัญหา อาจารย์มีภาระมากแต่ก็แบ่งเวลาให้นิสิตเข้าพบโดยแจ้งไว้ที่ห้องพักอย่างชัดเจน ซึ่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรณา วิไลรัตน์ (2528 : 64) ที่ได้กล่าวถึงการแบ่งเวลา นอกเวลาเรียนให้กับนิสิตตามสมควรมีความสำคัญมากทั้งนี้เพราะเวลาส่วนนี้เองที่จะช่วยให้นิสิตมี โอกาสสอบถามความคืบหน้าของตนเอง นอกเหนือจากบทเรียนซึ่งอาจมีแง่คิดเป็นส่วนตัวอาจไม่ เหมือนใคร การที่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคตินอกเวลา จะช่วยแก้ปัญหาที่สับสนคลาดเคลื่อนได้ เป็นอย่างดี ไม่เป็นการรบกวนเวลาในเนื้อหาที่จะเรียนและกิจกรรมของนิสิตคนอื่น ๆ ในห้องเรียน

3.3 นิสิตวิทยาเขตมหาสารคามที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น มีทักษะต่อคุณสมบัติ ที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวุฒิทาง

วิชาชีพครูมีทักษะที่พึงประสงค์มากกว่าผู้อื่น ๆ ($\bar{X} = 4.10 > \bar{X} = 3.41$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่มีวุฒิทางครุมีพื้นฐานความรู้ทางด้านการศึกษามากกว่า เคยมีประสบการณ์การฝึกสอนการวางแผนการสอน จึงคาดหวังโดยส่วนรวมมากกว่าผู้อื่น ๆ ทุกด้าน ซึ่งเรื่องนี้อาจารย์มีแนวคิดแย้งจากผลงานวิจัยของ วินัย โสมคี (2529 : 181) ตรงที่ว่าอาจารย์ได้ชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยมุ่งหวังให้นิสิตทำงานโดยไม่ยึดอยู่กับคำสั่งหรือกฎเกณฑ์ตายตัวเกินไป จึงได้อธิบายพอสังเขปเพื่อว่าอาจเกิดสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เหมือนทฤษฎีหรือหลักการที่ได้ออกไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ใน

การสอนด้านการเตรียมการสอน ($\bar{X} = 4.00 > \bar{X} = 3.49$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและนิสิตผู้อื่น ๆ ชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานตลอดภาคเรียนแก่นิสิต บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นิสิตก่อนลงมือปฏิบัติงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ได้เตรียมการสอนที่อยู่แล้วทักษะของนิสิตจึงใกล้เคียงกัน การบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการฝึกปฏิบัติงานแก่นิสิตนั้น อาจารย์ผู้สอนบอกด้วยวาจาก่อนลงมือปฏิบัติงาน โดยเน้นถึงข้อที่ว่านิสิตได้จะอะไรจากการทำกิจกรรมในช่วงเวลานั้น ตลอดจนทิศทางในการทำกิจกรรม (วินัย โสมคี. 2529 : 166)

ส่วนด้านวิธีสอนพบว่าอธิบายหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน

อย่างละเอียดและชัดเจน ($\bar{X} = 4.10 > \bar{X} = 3.25$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่กล่าวถึงความสามารถสอดแทรกความรู้อื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมความรู้ด้านศิลปะให้เข้าใจยิ่งขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู ต้องการขยายความประยุกต์เนื้อหาและถ่ายทอดความรู้จากวิชาการให้ทันกับความต้องการทางสังคมในปัจจุบัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตคำนึงถึงผลพลอยได้จากตลาดแรงงาน ความจำเป็นในการดำรงชีพ นิสิตต้องการประยุกต์และสร้างงานด้วยตนเองให้เป็นที่ยอมรับ

อย่างไรก็ดีด้านการใช้สื่อการสอนพบว่านิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู มีทักษะ

ที่พึงประสงค์มากกว่าผู้อื่น ๆ ($\bar{X} = 4.44 > \bar{X} = 3.25$) โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์ได้กำหนดการใช้สื่อล่วงหน้า และเลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตมีความคิดก้าวหน้า ต้องการให้มีสื่อการสอนแปลกใหม่ น่าสนใจขึ้นกว่าเดิม อาจเป็นเพราะสื่อของอาจารย์ที่มีอยู่มากแล้ว เป็นสื่อที่ใช้กันอยู่มากในห้องเป็นทรัพยากรในห้องที่ใช้ฝึกงาน

ส่วนด้านการวัดผลและการประเมินผลพบว่านิสิตที่มีทักษะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครู ($\bar{X} = 3.69$) และวุฒิต่อ ($\bar{X} = 3.35$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ามีทักษะใกล้เคียงกันต่อการวัดผลและการประเมินผลของอาจารย์ได้มีการแจ้งหลักเกณฑ์การประเมินให้ทราบล่วงหน้าในด้านต่าง ๆ การชี้แจงข้อบกพร่องของการฝึกปฏิบัติงานให้นิสิตทราบนั้น อาจารย์ผู้สอนชี้แจงโดยบันทึกไว้เมื่อนิสิตนำงานมาส่ง เกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการทำงานนั้น และนักวินิจาณ์งานร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง

ด้านบุคลิกภาพพบว่า นิสิตมีทักษะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 4.50 > \bar{X} = 3.72$) โดยนิสิตที่มีวิชาชีพทางครูมากกว่าวุฒิต่อ ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตทักษะว่าอาจารย์มีความตั้งใจและอดทนในการเสนอแนะหรือช่วยแก้ปัญหาให้กับนิสิตตามสมควร อาจารย์ตรงต่อเวลา พูดยาสุภาพและชัดเจน มีมนุษยสัมพันธ์ดี และแต่งกายที่เหมาะสมกับวัยและโอกาส

4. ทักษะที่พึงประสงค์ในการสอนของนิสิตรวมทุกวิทยาเขต ผลการวิจัยเกี่ยวกับทักษะที่พึงประสงค์ในการสอนสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 นิสิตรวมทุกวิทยาเขตมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวม

ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) การที่นิสิตรวมทุกวิทยาเขตมีทักษะที่พึงประสงค์ในการสอนรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ และมีประสบการณ์การสอนมานาน อาจารย์ได้รับการพัฒนามาเป็นลำดับ ทำให้ความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง จากการสำรวจทักษะของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย โสมคี (2528 : 78) อาจารย์ได้ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นการเสริมสร้างความรู้ให้กว้างขวางทันเหตุการณ์ตลอดเวลา ในขณะสอนอาจารย์ผู้สอนมีเกรี้ย้อยความรู้เสริมการสอนได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนั้นยังได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยหรือทดลองวิชาการที่สอนอยู่เสมอ

เช่นการทดลองสั้นๆ เพื่อศึกษาวิธีการจัดระบบและนำวิธีการเหล่านั้นเป็นทฤษฎีในการสอนนิสิตอีกทีหนึ่ง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตรวมทุกวิทยาเขตมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนอยู่ในระดับมากในด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.54$) อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อยอยู่ในระดับมาก และใช้ถ้อยคำสุภาพในการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะพฤติกรรมโดยรวมเอื้อต่อการเรียนการสอน อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่เป็นกันเอง มีลักษณะยึดหยุ่นตามกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับนิสิต และธรรมชาติของวิชาทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างดี

ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนด้านการเตรียมการสอนพบว่าเปิดโอกาสให้นิสิตถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน และสามารถแนะนำคำราและเอกสารเกี่ยวกับศิลปศึกษาได้อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนมาก ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อเขียนเอกสารและคำราประกอบการสอนทำให้มีความรู้กว้างขวาง นอกจากนั้นอาจารย์ยังได้รับเชิญเป็นวิทยากร ให้อบรมและดูงานทั้งในประเทศและนอกประเทศ ส่วนใหญ่ได้ร่วมไปกับงานศิลปะและวัฒนธรรมที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น (วินัย โสมศิริ. 2529 : 186)

ด้านการวัดผลและการประเมินผลพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ได้แจ้งหลักเกณฑ์ให้ทราบล่วงหน้าถึงการแบ่งคะแนนในด้านต่าง ๆ ทั้งด้วยวาจาและเอกสาร การชี้แจงข้อบกพร่องทางการฝึกงานให้นิสิตทราบนั้น ได้ใช้วิธีการเขียนบอกไว้ที่ผลงานเมื่อนิสิตนำมาส่ง โดยบอกข้อดีข้อเสีย นอกจากนั้นในบางโอกาสนิสิตก็จะได้ร่วมกันกำหนดวันวิจารณ์งาน

ด้านวิธีสอนพบว่าสามารถชี้แจงวิธีการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดและชัดเจนอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์จะได้อธิบายวิธีการขั้นตอนและกระบวนการทำงานให้เมื่อได้รับมอบหมายงานให้นิสิต ได้สอบถามจนแน่ใจแล้วจึงปล่อยให้นิสิตทำงานด้วยตนเองเพื่อให้มีสมาธิและอิสระในการทำงาน นิสิตจึงมีทัศนะที่พึงประสงค์มาก

อย่างไรก็ดี ด้านการใช้สื่อการสอนพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ได้เตรียมห้องเรียน วัสดุ และอุปกรณ์ในการสอนเป็นครั้งคราว แม้จะไม่ได้ใช้ทุกครั้งแต่ก็ได้ใช้อยู่เสมอ ฉะนั้นนิสิตจึงเห็นว่าการใช้สื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหา และเลือกสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพดี

4.2 นิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้านและรายด้านของการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 3.28 < \bar{X} = 3.41$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ได้จัดการเตรียมการสอน จัดวิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผล และด้านบุคลิกภาพ ได้เป็นอย่างดี อาจารย์ได้จัดการวางแผนล่วงหน้า จัดวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ด้านการใช้สื่อการสอนอาจารย์ได้เก็บผลงานของรุ่นพี่ไว้เป็นตัวอย่างและจัดหาสื่อต่าง ๆ เป็นครั้งคราว การวัดผลและการประเมินผล อาจารย์จะตรวจงานโดยการชี้แจงวิธีการและข้อที่ข้อเสียไว้ในผลงานที่นิสิตนำเสนอ นอกจากนั้นยังให้นักวันวิจารณ์งานในบางโอกาส ด้านบุคลิกภาพอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีในการแต่งกายสุภาพ ชัดเจน และมีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นกันเอง

4.3 นิสิตรวมทุกวิทยาเขตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูและวุฒิอื่น ๆ มีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการสอนรวมทุกด้านและรายด้านของการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X} = 3.65 > \bar{X} = 3.28$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่มีวุฒิทางวิชาชีพครูมีพื้นฐานทางการศึกษามาก่อน มีประสบการณ์ในการสอน นิสิตมีความคาดหวังและความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องการจัดระบบการวางแผนทางการศึกษา นิสิตได้ติดตามจุดมุ่งหมายทางการเรียนการสอน ซึ่งอาจารย์ผู้สอนบอกด้วยวาจาในตอนต้นบทเรียน นิสิตสามารถปฏิบัติได้แม้จะมีปัญหาอยู่บ้างก็ปรึกษาหารือ อาจารย์ก็ได้แนะนำหลักการของทฤษฎีประกอบเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป จากผลการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิตดังต่อไปนี้

1.1 วิทยาเขตประสานมิตร จากผลการศึกษาพบว่าควรจะได้ปรับปรุงสัดส่วนอาจารย์กับนิสิต อาจารย์มีภาระงานมากทำให้มีโอกาสเตรียมการสอนน้อย นิสิตได้เสนอแนะไว้ในคำถามปลายเปิด ขอให้จัดกิจกรรมแปลกใหม่ออกไปบ้าง เพราะมีกิจกรรมซ้ำกันทุกปีทำให้นิสิตมีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์น้อย ควรจะได้มีการปรับปรุงอัตราบุคลากรของอาจารย์ในภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมให้เพียงพอกับจำนวนนิสิต เวลา และหลักสูตร

1.2 วิทยาเขตบางแสน จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าควรจะได้มีการปรับปรุงเรื่องการเตรียมการสอนในเรื่องความพร้อมของห้องเรียนอันเป็นสภาพแวดล้อม เป็นบรรยากาศในการเรียนการสอนที่บอกถึงความเอื้อต่อธรรมชาติของวิชา เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่มีกิจกรรมต้องปฏิบัติอยู่มาก ถ้าวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ทำให้อาจารย์ไม่สะดวกที่จะใช้เพราะเครื่องมือเก่าชำรุดไม่มีงบประมาณซ่อมบำรุงให้เพียงพอ นอกจากนั้นนิสิตได้กล่าวถึงว่าควรได้ปรับปรุงทรัพยากรในห้องดินมาใช้สอย ซึ่งจะทำให้ประหยัดและมีรายได้เพิ่มขึ้น

1.3 วิทยาเขตมหาสารคาม จากผลการศึกษาพบว่านิสิตเห็นควรที่จะให้นำเทคโนโลยีด้านการใช้สื่อใหม่ ซึ่งให้ความรู้ด้านการนำไปใช้กับศิลปะพื้นบ้าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับนิสิตที่จะรู้สึกกระตือรือร้นและเป็นการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมอย่างกว้างขวาง

1.4 รวมทุกวิทยาเขต จากผลการศึกษาพบว่าควรจะได้มีการวางแผนร่วมกันระหว่างนิสิตกับอาจารย์ในเรื่องกิจกรรมการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผลนิสิตต้องการให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน และให้พิจารณาเป็นรายกรณีเพื่อพัฒนาการเรียนของแต่ละบุคคล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป จากผลการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้พบข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรศึกษาภาระหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมซึ่งมีหลายหลักสูตร แต่จำนวนอาจารย์ จำนวนของนิสิต ภาระงานของมหาวิทยาลัย งานของภาควิชา งานให้บริการสังคม ไม่ได้สัดส่วนสัมพันธ์กัน

2.2 ควรศึกษาสาเหตุหนึ่งที่นิสิตได้กล่าวถึงคือในการเรียนการสอนของวิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตบางแสน วิทยาเขตมหาสารคาม แยกต่างกันในเรื่องสภาพแวดล้อม บรรยากาศในการเรียนการสอน เชื่อว่าเป็นอิทธิพลส่วนหนึ่งที่น่าจะได้ให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ગદરના પાત્ર

บรรณานุกรม

- กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- กิตติศักดิ์ รัตนฉายา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าฝ่ายของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัด. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2529. อักสำเนา.
- เจ็ลยว บุรีภักดิ์ และคนอื่น ๆ. รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์กรมตำรวจ, 2520.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : นิยมกิจ, 2525.
- ชอร์, อาธิบาลค์ ปี่ และธำรง. การวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการอาจารย์ของ
มหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2511.
- นิโลบล นิมกังรัตน และคนอื่น ๆ. "การประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่," รายงานการวิจัย. เชียงใหม่ : ฝ่ายวางแผน
และพัฒนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.
- ประสงค์ แสงแก้ว. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยครูอุบลราชธานี ตามทัศนะและความ
คาดหวังของนักศึกษา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2521. อักสำเนา.
- ปรเมศวร์ ชุนภักดิ์. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย
ศิลปากร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527, อักสำเนา.
- เป็รื่อง กิจรัตน์. "การศึกษาความต้องการสมรรถภาพของครูอุตสาหกรรมศิลป์ที่ปฏิบัติงานใน
ระดับวิทยาลัยครูและระดับมัธยมศึกษา," การวิจัยทางการศึกษา. 3 : 62 - 73,
ธันวาคม, 2523.
- ปิ่นวดี จิวนรานุรักษ์. ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2519. อักสำเนา.

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. "การประเมินผลการสอน : หลักและวิธีการปฏิบัติในระดับอุดมศึกษาในการประเมินการสอนระดับอุดมศึกษา," หน้า 193 - 207. กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับหน่วยพัฒนาอาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- พิศมัย ศรีอำไพ. การศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่การงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อักส่าเนา.
- มณฑนา ปิยะมาดา. การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511. อักส่าเนา.
- มงคล แก้วพวงงาม. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักส่าเนา.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง กองแผนงาน. "สรุปผลสัมมนาเรื่องแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคค," อุดมศึกษา. 8 (77) : 7 - 8 กรกฎาคม 2526.
- เมืองทอง แชมมณี. "สรุปลักษณะของครูที่ดีในความคิดเห็นของนิสิตแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," ใน รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3-6 มิถุนายน 2519 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทวีกิจการพิมพ์, 2524.
- รัชนี้ ชัยบุตร. บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักส่าเนา.
- วรรณ วิไลรัตน์. การศึกษาผู้ใหญ่ในสถาบันอุดมศึกษา: วิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลศึกษา ความทัศนะของนิสิตภาคสมทบ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักส่าเนา.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. "แผนพัฒนาการอุดมศึกษา ระยะที่ 5." อุดมศึกษา. 7 (63) : 1 - 7 พฤษภาคม 2525.

วินัย โสมคี. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนศิลปศึกษา กรณีศึกษาอาจารย์ในมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินทิพินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528. อักส่าเนา.

วิชัย วงษ์ใหญ่. ศิลปเป็นความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต. เอกสารการสัมมนาศิลปะเสริมสร้าง
ชีวิตให้มีความสุข กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. เอกสารโรเนียว.
..... พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์,
2525.

วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, 2521.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. สรุปผลการสัมมนาเรื่องสถานะการศึกษาศิลปะระดับอุดมศึกษาใน
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521. อักส่าเนา.

ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. คู่มือและหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรี. กรุงเทพฯ :
เจ้าพระยาการพิมพ์, 2527.

สาโรช บัวศรี. "หน้าที่และจรรยาครู." ใน สรุปผลการสัมมนาอาจารย์ใหม่. ม.ป.ป.

สุนทร โคตรบรรเทา. แบบประเมินผลการสอนของอาจารย์เป็นรายวิชา. เอกสารการสอน
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อักส่าเนา.

เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา. พฤติกรรมการสอนด้านการพูด เสียง ท่าทาง และแบบของภาษาของ
อาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. ปรินทิพินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อักส่าเนา.

อารี สุทธิพันธุ์. "ครูศิลปะกับการเตรียมการเพื่อก้าวไปข้างหน้า," ครูปริทัศน์. 2 : 53;
กุมภาพันธ์, 2522.

อุทุมพร ทองอุไทย. การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ปรีการพิมพ์, 2520.

..... การประเมินอาจารย์: วิจัยและเครื่องมือ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523.

- _____ . "ลักษณะการสอนของคณาจารย์ในอุดมศึกษา (ตามความเห็นของนิสิต)." ใน ผลงานวิจัยทางการศึกษา. หน้า 392 - 394, โครงการพัฒนาสังคมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2522.
- อ้อม ประนอม. ปรัชญาชีวิตในอาชีพครู. สารพัฒนาหลักสูตรของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ป.สัมพันธ์พาณิชย์, ฉบับที่ 65. สิงหาคม 2530.
- ออมสิน ศีลพันธ์. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาคหกรรมศาสตร์ในวิทยาลัยครู. ปริญญาทิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักสำเนา.
- Decette, Joseph and Jane Kenney. "De Grading Standards Affect Student Evaluations of teaching? Some New Evidence of an old Qusetion." Journal of Educational Psychology. 74 (3) : 308 - 314; June, 1982.
- Edward, Troy W. "Student Dropouts of Southern Illinois University." Thesis Abstract Series School of Education. 39 : 6 - 7, Indiana University, 1954.
- ✓ Flanders, A. Ned. Analyzing Teaching Behavior. Massachusett, Addison-Wesley Publishing Company, 1970.
- Hayden, Howard. Higher Education and Development in South East Asia. Paris, Unesco and the International Association of Universities, 1967.
- ✓ Hoover, H. Kenneth. Colley teaching today : A Hand book for Post Secondary Instruction. Boston, Allyn and Bacon, Inc., 1980.
- Ioannis, Paraskevopoulos. "How Student Rate their Teachers." The Journal of Educaitional Reseasch. 62 : 25 - 29 ; September, 1968.
- Mahfouz, Ahmed F.M. "Faculty Evaluation : An Analysis of the Attitude of Faculty Member and Ahministrators toward Student Evaluation of Teaching." Dissertation Abstracts International : The Humanities and Social Sciences. 39 (10) : 5848-A - 5849-A; April, 1979.
- Martin, Martha Jo. "Satisfaction of Faculty with Faculty Evaluation." Dissertation Abstracts International : the Humanities and Social Sciences. 39 (2) : 706-A; August, 1978.

- McDaniel, Ernest and Leonard Ravitz. "Students Perception of College Instruction." Improving College and University Teaching. 19 : 217 - 218; Summer, 1971.
- McKeachie, W.J. and Solomon. "Student Rating of Instructors A Validity Study," The Journal of Educational Research. 51 : 372 - 382 ; January, 1958.
- Meies, Robert Stephen. "Student Rating of Instruction : Characteristics that Influence Evaluations of Teachers." Dissertation Abstracts International : the Humanities and Social Sciences. 39 (2) : 826-A - 827-A; August, 1978.
- Romine, Stephen. "Student and Faculty Perceptions of an Effective University Instructional Climates." The Journal of Educational Research. 68 : 139 - 143 ; December, 1974.

ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 10110

23 มกราคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
เรียน หัวหน้าภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม

ข้าพเจ้า นางปริศนา สมพงษ์ รับราชการเป็นนักวิชาการโสตทัศนศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปัจจุบันศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต " ซึ่งเรื่องนี้ข้าพเจ้าคิดว่าผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการสอนวิชาศิลปศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้าพเจ้าเห็นว่าความคึกของนิสิตท่านมีส่วนสำคัญในการวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาขอความร่วมมือในการดำเนินการ และขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางปริศนา สมพงษ์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกศิลปศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 10110

23 มกราคม 2532

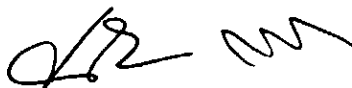
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน นิสิตชั้นปีที่ 4 วิชาเอกศิลปศึกษา หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา

ข้าพเจ้า นางปริศนา สมพงษ์ รัชมการเป็นนักวิชาการโสตทัศนศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปัจจุบันศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านการสอนของอาจารย์สอนวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต ซึ่งเรื่องนี้ข้าพเจ้าคิดว่าผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการสอนวิชาศิลปศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้าพเจ้าเห็นว่าความึกเห็นของท่านมีส่วนสำคัญในการวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจทุกข้อให้ข้าพเจ้าด้วย คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และจะไม่กระทบกระเทือนต่อผู้หนึ่งผู้ใดทั้งสิ้น ข้าพเจ้าหวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่าน จึงขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางปริศนา สมพงษ์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกศิลปศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางปริศนา สมพงษ์
วันเดือนปีเกิด	14 พฤษภาคม 2491
สถานที่เกิด	ตำบลม่วงหัก อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	59/8 หมู่บ้านเพชรรัชต์ ถนนประชาชื่น ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2500 ประถมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนวัดพระปรารักษ์เหลือง ตำบลท่าน้ำอ้อย อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2506 มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีนครสวรรค์ พ.ศ. 2514 สอบเทียบวุฒิสอนวิชาเขียนโท กรมอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2518 สอบเทียบวุฒิกฎพิเศษมัธยม กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2524 ระดับ ทบ. (ศิลปศึกษา) จากวิทยาลัยครูพระนคร พ.ศ. 2532 การศึกษามหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร